

2026 – 2030

REGIONAAL CRISISPLAN VEILIGHEIDSREGIO KENNEMERLAND

Regionaal Crisisplan 2026-2030

Veiligheidsregio Kennemerland

Colofon

Dit document is de geactualiseerde versie van het Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Kennemerland 2022-2025.

Bestuurlijk vastgesteld op 20 november 2025 door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland en vanaf 1 januari 2026 van kracht.

Vertrouwelijkheid: Openbaar

Versie 1.0 definitief vastgesteld

- Veiligheidsregio Kennemerland
 - Crisisbeheersing Kennemerland
 - Brandweer Kennemerland
 - GHOR Kennemerland
 - Bevolkingszorg Kennemerland
- Politie-eenheid Noord-Holland
- Koninklijke Marechaussee
- Meldkamer Noord-Holland
- Gemeente Beverwijk
- Gemeente Bloemendaal
- Gemeente Haarlem
- Gemeente Haarlemmermeer
- Gemeente Heemskerk
- Gemeente Heemstede
- Gemeente Uitgeest
- Gemeente Velsen
- Gemeente Zandvoort

In samenwerking met:

- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Beeld omslag Veiligheidsregio Kennemerland, Auteursrechten voorbehouden.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
1.1 Doel van het Regionaal Crisisplan	4
1.2 Doelgroep	4
1.3 Leeswijzer	4
1.4 Afbakening	4
1.5 Ramp of crisis	5
1.6 Samenwerking NoordWest3	6
2 De context van crisisbeheersing	7
2.1 Visie op crisismanagement	7
2.2 Generieke uitgangspunten in crisissituaties	7
2.3 Monitoren van de omgeving	7
2.4 Verschillende typen crises	8
3 Inrichting regionale crisisbeheersing	10
3.1 Regionale crisisbeheersing in de koude/ lauwe fase	10
3.2 De adaptieve crisisorganisatie	11
3.3 Regionale crisisbeheersing in de warme fase	13
4 Samenwerking in het netwerk	18
4.1 Samenwerking met andere partners en beleidsterreinen	18
4.2 Bovenregionale coördinatie en nationaal crisismanagement	19
4.3 Driehoek en Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGB0)	20
4.4 Evenementen	21
4.5 Samenwerking met inwoners	22
5 Multidisciplinaire crisismanagementprocessen	23
5.1 Melding en alarmering	23
5.2 Op- en afschaling	24
5.3 Leiding en Coördinatie	25
5.4 Multidisciplinair informatiemanagement	26
5.5 Crisiscommunicatie	27
6 Bijlage	29
Bijlage 1 Overzicht crisisprocessen kolommen	29
Bijlage 2 Samenstelling en tijden crisisteams	31
Bijlage 3 Afkortingen	34
Bijlage 4 Begrippenlijst	36

1 Inleiding

1.1 Doel van het Regionaal Crisisplan

Het Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Kennemerland (RCP VRK) beschrijft de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de multidisciplinaire crisisorganisatie in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing, volgens de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Het beschrijft op compacte wijze de structuur van de multidisciplinaire crisisorganisatie en de samenwerking in de aanpak van een acute of niet-acute -/ dreigende crisis. Crisisfunctionarissen en crisisteams weten zo op voorhand hoe ze zich verhouden binnen de crisisorganisatie, het lokale, nationale bestuur en andere verantwoordelijke ketens en wat daarbij ieders globale werkwijze is.

Het doel van het crisisplan is:

- Om een gecoördineerde werkwijze te realiseren, gericht op het voorkomen of het beperken van (schadelijke) effecten van een crisis en zo spoedig mogelijk terug te keren naar een normale situatie, ongeacht de (oorspronkelijke) aard van de crisis;
- Het flexibel inspelen op de dynamiek tijdens en na de crisis en de organisatie(vorm) te laten meebewegen met de aard, omvang en de lengte van het incident, waarbij operationele eenheden flexibel en naar behoefte worden ingezet;
- Het werken met een systeem dat uitlegbaar, hanteerbaar en voorspelbaar is. De aanpak is gebaseerd op maximaal drie coördinatieniveau's: operationeel, tactisch en strategisch.

De procesbeschrijvingen in dit plan maken het ook mogelijk om tijdens evaluaties een goed beeld te krijgen van zaken die in de praktijk of tijdens een oefening niet goed lopen of juist efficiënt en effectief zijn. Het crisisplan vormt daarmee de basis voor inzetten, maar ook voor evaluaties van multidisciplinaire oefeningen.

1.2 Doelgroep

Het crisisplan is bedoeld voor alle (crisis)functionarissen, van zowel de crisisorganisatie van Veiligheidsregio Kennemerland als die van haar crisispartners, met een rol in het crisismanagement. Het betreffen hier de crisisfunctionarissen met een rol op de drie in dit plan te onderscheiden coördinatieniveau's: operationeel, tactisch en strategisch crisismanagement.

Het crisisplan moet gezien worden als 'verplichte kost' en mag gerekend worden tot de basiskennis van elke crisisfunctionaris van Veiligheidsregio Kennemerland. Ook stelt het crisisplan crisis- en netwerkpartners beter in staat zich voor te bereiden op samenwerking met Veiligheidsregio Kennemerland.

Het document wordt gebruikt als uitgangspunt voor het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen van crisisfunctionarissen. Maar ook als naslagwerk met handvatten voor situaties waarin de crisisorganisatie adaptief ingezet wordt vanwege een (niet-acute of dreigende) crisissituatie waarbij niet direct duidelijk is hoe de crisisorganisatie er uit moet zien.

1.3 Leeswijzer

Dit crisisplan beschrijft:

- De gehele aanpak van crises, of de effecten daarvan, in de Veiligheidsregio Kennemerland;
- De wijze waarop de crisisorganisatie vorm krijgt tijdens crises;
- De crisismanagementprocessen: melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie, met bijbehorende bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden, maar ook de preparatie op de nafase.
- De samenwerking met andere veiligheidsregio's en het Rijk, maar ook de wijze van samenwerking met andere crisis- en ketenpartners, alsmede met inwoners.

1.4 Afbakening

Volgens de Wet veiligheidsregio's (artikel 16, 39 en 40) beschrijft het crisisplan hoe de crisisorganisatie functioneert, wat verder is uitgewerkt in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) en het Besluit personeel veiligheidsregio's (Bpvr). Het crisisplan omvat op welke wijze de crisisorganisatie vormt krijgt in de Veiligheidsregio Kennemerland. Daarbij wordt verder ingegaan op de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Het crisisplan is een weergave van de huidige visie op crisismanagement en het functioneren van de crisisorganisatie van de veiligheidsregio op dit moment. Het beschrijft alleen de multidisciplinaire samenwerking en crisismanagementprocessen. De monodisciplinaire organisaties en werkzaamheden van de kolommen staan beschreven in de eigen deelplannen, die op hoofdlijnen ter beeldvorming als bijlage zijn toegevoegd (bijlage 1).

Naast dit regionaal crisisplan beschikt de VRK over een organisatiebreed bedrijfscontinuïteitsplan (BCP). Dit BCP beschrijft een interne crisisorganisatie en richt zich op crisissituaties die de eigen bedrijfsvoering raken. Daarmee kan, naast de regionale crisisorganisatie die in dit regionaal crisisplan is beschreven, ook een interne crisisorganisatie worden ingezet wanneer de continuïteit van de Veiligheidsregio Kennemerland zelf in het gedrang komt.

De Wet publieke gezondheid (Wpg) artikel 8, lid 2 en 3) schrijft voor dat het regionaal crisisplan, zoals bedoeld in artikel 16 (Wvr) de organisatie, de taken en bevoegdheden in het kader van de bestrijding van en de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A1 of A2, alsmede de voorbereiding op de bestrijding van een nieuw subtype humaan influenzavirus waarbij ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat beschrijft. GGD Kennemerland werkt in het kader van de bestrijding van infectieziekten conform de richtlijnen van de Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI). Voor de bestrijding van infectieziekten op luchthaven Schiphol heeft GGD Kennemerland het Draaiboek Infectieziektenbestrijding Wet publieke gezondheid (Wpg) Schiphol (2025) opgesteld.

De Veiligheidsregio Kennemerland kent een aantal regionale bijzonderheden. De gebieden Schiphol en het Noordzeekanaalgebied (inclusief Tata Steel) zijn als regionale 'hotspots' aan te merken. In deze hotspots is een clustering van verschillende typen risico's. Hiervoor zijn aparte bestrijdingsplannen gemaakt die een specifieke invulling zijn van dit crisisplan. Hierbij geldt als uitgangspunt: het regionaal crisisplan is leidend tenzij in het rampenbestrijdingsplan of crisisbestrijdingsplan aanvullende afspraken beschreven staan.

1.5 Ramp of crisis

Een trend is dat crises zich steeds vaker in andere domeinen dan fysieke veiligheid voordoen. Crises en incidenten zijn letterlijk en figuurlijk 'grenzeloos' te noemen. Dat vraagt om betrokkenheid van een divers aantal partners en van burgers. Behalve acute crises of een zogenoemde flitsramp kan sprake zijn van een niet-acute of dreigende crisis. Daar is in dit document ook nadrukkelijk aandacht voor. Binnen de definities van ramp of crisis vallen klassieke flitsrampen, maar ook situaties waarin de veiligheidsregio wordt gevraagd om andere crisispartners of bevoegde gezagen te ondersteunen. De veiligheidsregio heeft in dergelijke gevallen geen sturende of coördinerende taak, maar is primair ondersteunend aan het bevoegd gezag op het betreffende domein. Ook voor deze gevallen beschrijft het crisisplan de vereiste organisatie.

Volgens de Wet veiligheidsregio's (Wvr) zijn rampen en crisis als volgt gedefinieerd¹:

- *Ramp: "zwaar ongeval of andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken".*
- *Crisis: "een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast".*

Wettelijk vastgestelde vitale belangen zijn: internationale rechtsorde, nationale rechtsorde, openbare veiligheid en economische veiligheid. In de veiligheidsstrategie van het Rijk zijn deze omgevormd tot internationale rechtsorde en stabiliteit, territoriale veiligheid, fysieke veiligheid en economische veiligheid en aangevuld met ecologische veiligheid en sociale en politieke stabiliteit².

In de Wvr wordt onder crisisbeheersing feitelijk niets anders verstaan dan de handhaving van de openbare orde oftewel 'het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van de veiligheidsregio in een crisis treft ter handhaving van de openbare orde (...)' (artikel 1 Wvr). Dit betekent niets meer of minder dan dat de veiligheidsregio's over crisisbeheersing gaan, echter alleen voor zover het de rampenbestrijding en de handhaving van de openbare orde betreft (zie

¹ De toepasbaarheid van het woord ramp of crisis is aan verandering onderhevig. Voor een beschrijving van verschillende typen crisis wordt daarom verwezen naar paragraaf 2.4.

² Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederland (NCTV, 2023)

hoofdstuk 2). Een ramp kan onderdeel zijn van een crisis, bijvoorbeeld de aantasting van de fysieke veiligheid (vitaal belang). Omdat crisis een meer omvangrijk begrip is én ten gunste van de leesbaarheid worden in dit plan de termen crisis en crisisbeheersing gehanteerd. Waar in het document 'crisis' staat, kan indien van toepassing ook 'ramp' of 'grootschalig incident' worden gelezen, tenzij het vanuit wettelijk oogpunt noodzakelijk is om dit verschil te maken.

1.6 Samenwerking NoordWest3

Veiligheidsregio Kennemerland vormt samen met Veiligheidsregio's Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland het samenwerkingsverband NoordWest3 (NW3). Het verzorgingsgebied van deze drie veiligheidsregio's is gelijk met de meldkamer Noord-Holland en de Politie Eenheid Noord-Holland. Uniformiteit en herkenbaarheid tussen de veiligheidsregio's zijn daarom van groot belang. Dit maakt dat binnen dit samenwerkingsverband wordt samengewerkt bij het opstellen en afstemmen van multidisciplinaire planvorming en procedures. De basis van het crisisplan is voor de drie regio's vergelijkbaar, tegelijkertijd biedt het plan ruimte voor regionale bijzonderheden. Vaststelling van het crisisplan gebeurt afzonderlijk in de veiligheidsregio's en tenminste eens per vier jaar.

2 De context van crisisbeheersing

2.1 Visie op crisismanagement

Zoals in hoofdstuk 1.5 beschreven is er een verschuiving gaande van de klassieke crises naar niet-acute en dreigende crises. Hedendaagse crises zijn in toenemende mate complex, gemeente en/of veiligheidsregio overschrijdend en niet altijd plaatsgebonden³. Dat geldt niet alleen voor grootschalige crises. Ook lokale incidenten hebben in toenemende mate impact op een groot deel van de samenleving en vragen vaker om een duiding of reactie van het bestuur. Ten slotte speelt ook de dynamiek van de crisis een rol: een crisis kan snel of traag verlopen, uitdoven en weer aanwakken. Dit vraagt een andere kijk op crisismanagement en de wijze waarop de crisisorganisatie georganiseerd is. Waar ruim een decennium lang bij incidenten werd opgeschaald volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP), wordt regelmatig een adaptieve crisisorganisatie⁴ gevraagd welke maatwerk kan leveren bij het beheersen van een crisis⁵. Deze noodzaak voor bestendiging en vernieuwing wordt benadrukt in de Evaluatie Wet veiligheidsregio's (2022), de daarna verschenen Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg (2022) en Landelijke Agenda Crisisbeheersing (2024).

2.2 Generieke uitgangspunten in crisissituaties

Voor de aanpak van crisismanagement zijn generieke uitgangspunten vastgesteld die richting geven aan de strategische doelstellingen. Ook dienen zij als toetsingskader bij mogelijke dilemma's wanneer deze zich voordoen. De hieronder beschreven standaard lijst kan gebruikt worden om, in volgorde van belangrijkheid, de strategische doelstellingen van de crisisorganisatie te bepalen. De lijst kan afhankelijk van de crisis worden aangevuld met specifieke uitgangspunten. De generieke uitgangspunten voor de crisisorganisatie richten zich op:

- Het beschermen van (bedreigde) bevolking (mens en dier), natuur, milieu en het minimaliseren/voorkomen van slachtoffers en schade;
- Het voorkomen van eventuele vervolgdreiging;
- Het voorkomen en/of tegengaan van maatschappelijke onrust;
- Het zo spoedig mogelijk terugkeren naar een normale, stabiele situatie.

Daarbij geldt dat:

- Specifieke risico's kunnen leiden tot aanvullende, specifieke, uitgangspunten;
- Informatiegestuurd en netcentrisch werken de basis vormt;
- Risicobeheersing het uitgangspunt is en risico-uitsluiting niet;
- We uitgaan van de zelfredzaamheid van weerbare en veerkrachtige inwoners en bedrijven; de inzet van de crisisorganisatie richt zich op de verminderd zelfredzamen.
- De crisisorganisatie zoveel mogelijk aan sluit bij bestaande initiatieven en oplossingen;
- Het beschermen van personen voor alles gaat, in het geval van schaarste van middelen en capaciteiten, gaat dit voor op het faciliteren van maatschappelijke initiatieven;
- Maatregelen en acties genomen zijn met in achtneming van het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel.
- De veiligheid van hulpverleners voorop staat: grootschalige hulpverlening vindt plaats tenzij politie of brandweer van bepaalde locaties aangeeft dat deze niet veilig zijn;
- De hulpverlening voor opsporing gaat;
- Het normale leven zoveel mogelijk door gaat;
- Mensen die direct door de crisis getroffen (kunnen) worden (slachtoffers, gewonden, gedupeerden, maar ook nabestaanden en/ of verwanten) prioriteit krijgen in de (crisis)communicatie.

2.3 Monitoren van de omgeving

Veiligheidsregio's hebben niet alleen een rol op het moment dat een incident of crisis plaatsvindt. Het veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) van de veiligheidsregio monitort proactief op ontwikkelingen en gebeurtenissen die zich kunnen ontwikkelen tot incidenten en crises met impact op de veiligheid en volksgezondheid binnen de regio. Dit wordt gedaan door onder andere gebruik te maken van openbare

³ Zie ook de Evaluatie Wet veiligheidsregio's (Muller, e.a., 2020)

⁴ Zie De flexibiliteit van GRIP (Van Duijn en Wijkhuis, 2015)

⁵ Deze punten zijn te herleiden naar het Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2023-2026 'Verbinden en Versterken'.

bronnen, informatie uit andere veiligheidsregio's en beschikbare informatie van interne en externe partners. Een goed beeld van wat er speelt of mogelijk gaat spelen, verstevigt de informatiepositie van de crisisorganisatie tijdens een crisis en kan ervoor zorgen dat er vroegtijdig kan worden gehandeld, waardoor een crisis mogelijk voorkomen wordt.

2.4 Verschillende typen crises

De crisisorganisatie van de veiligheidsregio dient zich voor te bereiden op allerlei soorten crises. Iedere crisis heeft zijn eigen kenmerken en zijn eigen dynamiek en bepaalt daarmee op welke wijze de crisisorganisatie vorm krijgt. Om een crisis te kunnen categoriseren, wordt in dit crisisplan onderscheid gemaakt tussen een acute of niet-acute -/ dreigende crisis.

2.4.1 Acute crisis

Bij een acute crisis, waarop direct met meerdere hulpverleningsdiensten gehandeld moet worden, is het zaak een herkenbare multidisciplinaire crisisorganisatie paraat te hebben staan en in te zetten. De crisisorganisatie dient robuust te zijn en samen met betrokken partners een gecoördineerde aanpak te hanteren voor de bestrijding en beheersing van een crisis. De veiligheidsregio is bevoegd om de coördinatie op zich te nemen en in deze gevallen wordt de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) gehanteerd. Als het incident gevolgen heeft voor veel mensen en/of een groot gebied, dan wordt er gesproken over een crisis of zelfs een ramp. Een acute crisis, ofwel 'flitsramp' kenmerkt zich middels het volgende:

- Onverwacht (geen aankondiging) en met een snel toenemende impact op de samenleving;
- Een belangrijke focus op (operationele) effectieve hulpverlening op de incidentlocatie;
- De crisisorganisatie van de veiligheidsregio heeft de verantwoordelijkheid om coördinatie en besluitvorming te organiseren en verder vorm te geven;
- Betreft veelal de fysieke omgeving;
- Kan direct op veel media-aandacht rekenen;
- Heeft vaak een compacte doorlooptijd (enkele uren/dagen). Echter, de nafase kan wel een langere tijd in beslag nemen.

2.4.2 Niet-acute of dreigende crisis

Bij een niet-acute of dreigende crisis zijn er signalen voor een situatie met een grote (dreigende) impact op de openbare orde en veiligheid, de publieke gezondheid en/of de veiligheidsbeleving van inwoners. De wijze waarop deze zich (sluimerend) ontwikkelen en openbaren verschillen, evenals wie verantwoordelijk is voor de afhandeling. Het bevoegd gezag, of functionarissen namens hen, geven aan of een (komende) gebeurtenis beschouwd moet worden als niet-acute of dreigende crisis, zodat de juiste teams en (crisis)functionarissen ingezet kunnen worden.

Karakteristiek voor een niet-acute of dreigende crisis (niet limitatief) zijn:

- Bereikt de veiligheidsregio veelal niet via meldingen bij de meldkamer. Echter zijn er wel signalen in het reguliere veiligheidsbeeld, waarin mogelijk een rol ligt voor de veiligheidsregio;
- Er is veelal tijd en gelegenheid om een gedegen crisisdiagnose uit te voeren en de crisisorganisatie adaptief in te richten;
- Kent een langere aanloop en minder tijdsdruk en kan zich over een langdurige periode uitstrekken;
- Het effect van de crisis op de maatschappij of vitale sectoren kan groot zijn, maar hoeft niet zichtbaar te zijn voor inwoners, bedrijven en/of media en hoeft niet gebonden te zijn aan een duidelijk afgebakende fysieke locatie;
- De veiligheidsregio heeft (nog) geen directe rol of verantwoordelijkheid, maar kan een rol vervullen in het faciliteren van de afstemming met en tussen de crisispartners, zoals beschreven in hoofdstuk 4.

In geval van een niet-acute of dreigende crisis is de crisisaanpak gericht op het wegnemen van de oorzaak van de dreiging en zo goed als mogelijk voorbereid te zijn, zodat de gevolgen van de eventuele daadwerkelijke crisis zoveel mogelijk worden beperkt. Kenmerkend voor het crisismanagement is dat de crisisorganisatie van de veiligheidsregio (nog) geen directe rol of verantwoordelijkheid heeft in de oplossing van het probleem, maar zich wel voorbereidt op de escalatie ervan of het nemen van maatregelen om effecten daarvan te minimaliseren. De crisisorganisatie richt zich op het faciliteren van de afstemming met en tussen de crisispartners. Bij een niet-acute of dreigende crisis is het inrichten van een adaptieve crisisorganisatie op basis van een goed informatiebeeld, omgevingsbeeld en een (crisis)diagnose noodzakelijk. Hier is ook ruimte voor omdat informatie stapsgewijs beschikbaar komt, waardoor er vaak tijd is om een beeld op te bouwen. De inhoudelijke expertise en kennis van betrokken crisispartners wordt dan bij elkaar gebracht ten behoeve van

één totaalbeeld en - aanpak. Tegelijkertijd kan een dergelijke crisis veel langer duren dan een acute crisis. We spreken dan van een langdurige crisis of een langdurige inzet van de crisisorganisatie⁶.

Binnen de Veiligheidsregio Kennemerland vinden meerdere grote evenementen plaats die risico's met zich meebrengen. Deze evenementen zijn aangekondigde situaties die vaak vragen om een voorbereiding of inzet door (onderdelen van) de crisisorganisatie⁷, gelet op grote aantallen bezoekers, de locatie, de mogelijke risico's van een verstoring op de openbare orde, of complexiteit van het evenement. In dit plan wordt een risico-evenement opgenomen als een niet-acute of dreigende crisis. De samenwerking hierin is verder beschreven in paragraaf 4.4.

⁶ [*Guiding langdurige crisis of langdurige inzet? Nieuwe inzichten in crisisbeheersing.* \(NIPV, 2025\)](#)

⁷ *Regionaal Evenementen Veiligheidsbeleid 2025, VRK*

3 Inrichting regionale crisisbeheersing

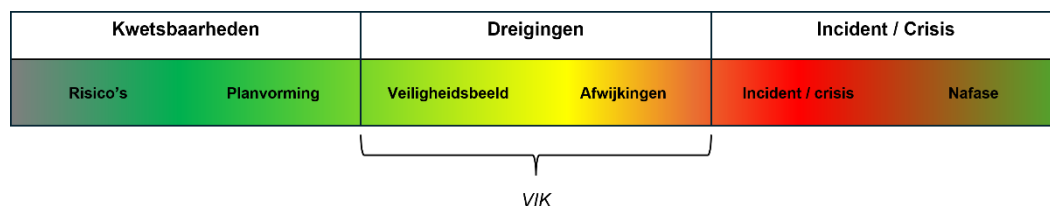
In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op de inrichting van de hoofdstructuur van de regionale crisisbeheersing. Het werkveld van crisisbeheersing is meer verbreed en start al vaak in de koude/ lauwe fase en gaat over naar de inzet (warme fase). In dit hoofdstuk is allereerst de inrichting van de crisisorganisatie in de koude/ lauwe fase beschreven en vervolgens de hoofdstructuur ten tijde van een opschaling/ inzet.

3.1 Regionale crisisbeheersing in de koude/ lauwe fase

3.1.1 Het signaleren van afwijkingen

De maatschappij kan gezien worden als een complexe en verweven combinatie van (vitale) processen. Een beeld van de status van deze processen wordt het veiligheidsbeeld van de regio genoemd. Een (dreigende) verstoring, hoe klein dan ook, kan effecten hebben op de veiligheid en de publieke gezondheid in de regio. In het veiligheidsbeeld worden deze verstoringen en met name de stapeling ervan gemonitord. Dit stelt de crisisorganisatie in staat om vroegtijdig te acteren op signalen, die kunnen leiden tot een crisis.

Het tijdig signaleren van deze afwijkingen is een taak van het Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK). Het VIK is geen fysieke plek of organisatieonderdeel, maar een samenwerkingsverband van informatie- en crisisexperts die het veiligheidsbeeld van de regio monitoren. Indien nodig maken zij een veiligheidsbeeldanalyse van de situatie. Het VIK werkt in coalitieverband samen met de VIK's van de andere NW4 veiligheidsregio's, het LOCC/KCR2 en onze partners. De monitoring op deze signalen wordt uitgevoerd door de Calamiteitencoördinator op de meldkamer NH en de adviseurs VIK van de afdeling Crisisbeheersing, ondergebracht bij de VRK.

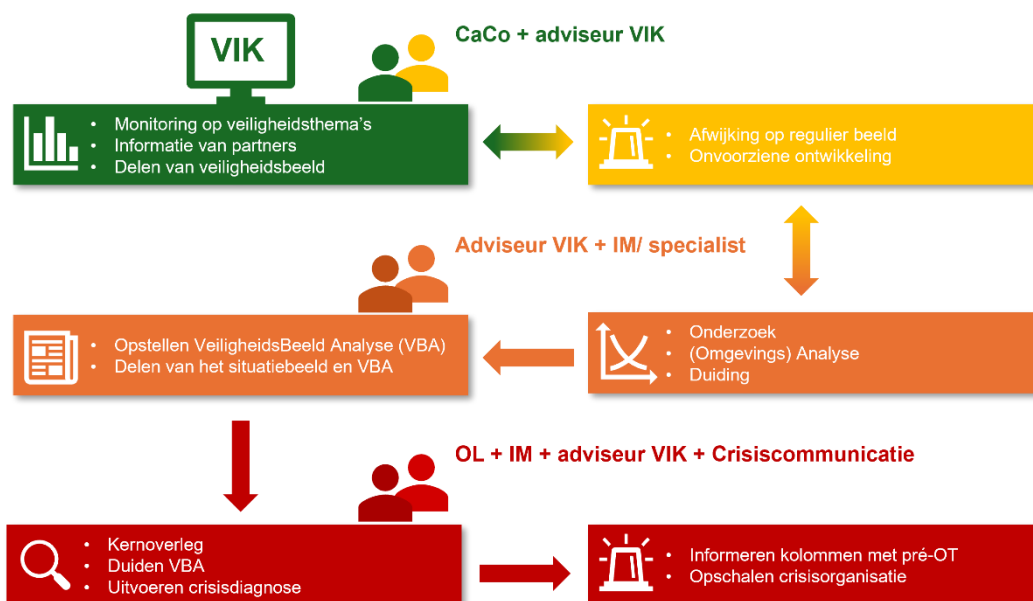
Afbeelding 1. Positionering VIK.

3.1.2 Veiligheidsbeeldanalyse en crisisdiagnose

Een verstoring in het veiligheidsbeeld kan leiden tot een veiligheidsbeeldanalyse, waarna de adviseur VIK en de informatiemanager (IM) op basis van de uitkomst in samenspraak met de Operationeel Leider (OL) een crisisdiagnose uitvoeren. Desgewenst kan aanvullende expertise vanuit partners gevraagd worden als zijnde deskundige/ specialist. Aan de hand van de crisisdiagnose maakt de OL een afweging of de inzet van de (adaptieve) crisisorganisatie noodzakelijk is. Als de afwijking tot een (preventieve) inzet van de crisisorganisatie of een deel daarvan leidt, draagt het VIK de casus over aan de IM en OL, maar kan desgewenst ook als schakel binnen het informatiemanagement optreden. De adviseur VIK zal dan met name een monitorende rol hebben.

We onderkennen twee functionarissen die een rol spelen in het VIK: de Calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer is in de informatiemanagement-rol verantwoordelijk voor het actueel veiligheidsbeeld, signaleren van afwijkingen en risico's en is de front-office voor crisis- en ketenpartners. De adviseur VIK is verantwoordelijk voor de monitoring van sluimerende crises, bewaakt de kwaliteit van het veiligheidsbeeld en is sparringpartner van de CaCo.

Het veiligheidsbeeld uitgelicht: van monitoring tot opschaling

Afbeelding 2. Proces van monitoring tot opschaling.

3.2 De adaptieve crisisorganisatie

Iedere crisis heeft zijn eigen kenmerken en zijn eigen dynamiek en dat vraagt mogelijk inzet van de crisisorganisatie. De hoofdstructuur van de crisisorganisatie vormt de basis bij de inzet hiervan. De crisisorganisatie dient dan ook adaptief ingezet te worden naar:

- De kenmerken van de crisis;
- De mate van urgentie: De inzet van de crisisorganisatie is te onderscheiden in de snelheid en de wijze waarop de crisisaanpak moet worden vormgegeven;
- De wijze van optreden bij incident of crisis: De crisisorganisatie dient bij incidentbestrijding direct de beheersbare effecten van het concrete incident te bestrijden, terwijl bij de gevolgbestrijding van de crisis de crisisorganisatie een coördinerende rol neemt tussen de afstemming van diverse (crisis)partners.

Het uitvoeren van een (eerste) crisisdiagnose, de rol van de veiligheidsregio, het eventueel laten aansluiten van crisispartners en de voorgestelde wijze van het inrichten van de crisisorganisatie worden besproken in een adaptief crisisteam. Wanneer niet duidelijk is wat de effecten zijn op de veiligheid of publieke gezondheid en wat daarbij de rol van de veiligheidsregio moet zijn of überhaupt welk (crisis)team hiervoor aan de lat staat, kan een kernoverleg ingericht worden. Bij situaties waarbij verwacht wordt dat de veiligheidsregio een rol gaat vervullen in de gevolgbestrijding kan besloten worden tot het inrichten van een pré-OT

3.2.1 Rol van de crisisorganisatie

Bij een niet-acute of dreigende crisis is het van belang om expliciet de rol van de crisisorganisatie van de veiligheidsregio te bepalen. Er zijn drie rollen mogelijk:

Monitoren	Ondersteunen	Coördineren
Met het monitoren van de situatie heeft de crisisorganisatie een continu actueel beeld. Dit maakt het mogelijk om passende maatregelen voor te bereiden bij escalatie.	Bij ondersteuning levert de crisisorganisatie expertise aan crisispartners met als doel om hen in staat te stellen effecten te beperken.	Door afstemming tussen crisispartners met hun eigen bevoegdheden te faciliteren ontstaat er een effectieve samenwerking.

3.2.2 Kernoverleg

Wanneer het nog niet duidelijk is wat de effecten zijn van een dreigende verstoring op de veiligheid of publieke gezondheid en wat daarbij de rol van de veiligheidsregio moet zijn of überhaupt welk (crisis)team hiervoor aan de lat staat, kan een kernoverleg ingericht worden. Dit kernoverleg wordt bijgewoond door functionarissen van Leiding en Coördinatie, Informatiemanager CoPI en OT, Crisiscommunicatie en de adviseur VIK en/of Calamiteitencoördinator, onder leiding van de OL. Het startbeeld (situatiebeeld met duiding van experts) van het kernoverleg wordt opgesteld door het VIK. Doel van het overleg is het delen van het beeld en het bepalen van de verdere aanpak. Als de situatie geen opschaling vraagt van de regionale crisisorganisatie, maar wel maatwerk wordt gevraagd door bepaalde onderdelen hiervan, wordt dit door de OL afgestemd met de directeur

veiligheidsregio en hoofd Crisisbeheersing. De directeur veiligheidsregio heeft de ambtelijke eindverantwoordelijkheid voor de coördinatie van de voorbereiding op rampen en crisis. Daarbij wordt de ambtelijke organisatie van het bevoegd gezag ook in staat gesteld om dit bestuurlijk af te stemmen.

Kernoverleg	
Doel:	• Beeldvorming door functionarissen van Leiding en Coördinatie en informatiemanagement. • Bepalen crisisaanpak en -organisatie
Functionarissen	• Operationeel Leider, Leider CoPI, • Informatiemanager CoPI en OT • Communicatieadviseur CoPI en OT • VIK-adviseur en/of Calamiteitencoördinator

3.2.3 Pré-OT

Bij een niet-acute of dreigende crisis, waarbij verwacht wordt dat de veiligheidsregio een rol gaat vervullen in de gevolgbestrijding, kan de OL besluiten tot het inrichten van een pré-OT. Bij het eerste overleg (digitaal of fysiek) zit de standaard bezetting van het OT, eventueel aangevuld met liaisons of experts. Gezamenlijk vormt het pré-OT een beeld en kijkt wat de passende samenstelling is bij de situatie in de opvolgende overleggen, voordat men besluit fysiek bijeen te komen of besluit verder op te schalen.

De taak van het pré-OT is in eerste instantie het uitvoeren van een crisisdiagnose. In de crisisdiagnose wordt stilgestaan bij welke thema's relevant zijn voor de aanpak, verdere scenariovorming, in hoeverre er een belangrijke rol voor partners is, of expertise die bepaalde partners hebben relevant is en op welke wijze de crisisorganisatie eruit dient te zien. In dit crisisplan zijn de verschillende kolommen, processen en teams uit de hoofdstructuur beschreven als zogenaamde bouwstenen, waarmee een passende en relevante structuur gebouwd kan worden. Indien het pré-OT in deze vorm verder gaat kan het pré-OT ook besluiten nemen ten aanzien van de incidentbestrijding.

Het startbeeld van het pré-OT wordt opgesteld door het VIK of vanuit de Informatiemanager OT, mogelijk ondersteund door de stafsectie informatiemanagement.

Pre-OT (Proces bij een niet-acute of dreigende crisis inzet)		
Beeldvorming:	Feiten en ontbrekende informatie tot nu toe over de situatie.	
Oordeelsvorming:	Crisisdiagnose	Het uitvoeren van de crisisdiagnose helpt te komen tot de kern van de crisis, scenariovorming, welke gevolgbestrijding voor betrokkenen noodzakelijk is en in welke context (de crisis) plaats vindt.
	Inventarisatie	<u>Thema's</u> Thematisch werken is een verdieping/ordening binnen de BOB-structuur en geeft een logische ordening van het feitelijke 'beeld'. Hierbij worden relevante onderwerpen gekozen en uitgelicht in de vorm van (multidisciplinaire) thema's. Zo wordt de aandacht gevestigd op deze onderwerpen, die als brug fungeren naar de oordeelsfase en de agenda vormen van het overleg, waar vervolgens op moet worden gestuurd. <u>Partners</u> Het direct betrekken van de juiste crisispartners zorgt ervoor dat bepaalde kennis, informatie en eventuele bevoegdheden beschikbaar zijn. Daarnaast kan worden bepaald wat ieders verantwoordelijkheid is in de crisisaanpak.
	Rol en inrichting	<u>Rol</u> Welke rol neemt de crisisorganisatie aan (monitoren, ondersteunen of coördineren)? <u>Inrichting</u> Het inrichten van de crisisorganisatie naar wat de crisis vraagt, wordt crisisorganiseren genoemd. Dit beschrijft o.a. de samenstelling, de wijze waarop en hoe vaak het adaptieve crisisteam bij elkaar komt.
Besluitvorming	Nadat een pré-OT bij elkaar is geweest, wordt expliciet besloten om of het pré-OT in deze vorm door te zetten of op te schalen naar een regulier CoPI en/ of OT.	

Functionarissen	Minimaal • Operationeel Leider • Informatiemanager OT, eventueel aangevuld met VIK-adviseur • Communicatieadviseur OT • Algemeen Commandanten (AC) Indien nodig aangevuld met: • Experts externe crisispartners
Locatie	• Fysiek of digitaal overleg

3.3 Regionale crisisbeheersing in de warme fase

Crises ontplooiën zich op verschillende wijze, dienen zich plotseling aan of laten zich voorspellen.

Crisismanagement is mensenwerk, werk van experts die altijd voor een unieke uitdaging staan. Omdat de functies binnen een crisisteam door wisselende personen worden bekleed, kiezen we voor een vertrouwde uniforme basis. Een basis waarop teruggevallen kan worden bij onvoorspelbare situaties en die op maat gemaakt kan worden voor de taak die er ligt. Deze basis wordt in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) de hoofdstructuur genoemd.

3.3.1 De hoofdstructuur

De hoofdstructuur van de crisisorganisatie is opgebouwd uit crisisteams met een vaste bezetting op drie verschillende niveaus voor coördinatie van de crisisaanpak: operationeel (CoPI), tactisch (OT) en strategisch (BT). Deze crisisteams vormen tezamen met de meldkamer de hoofdstructuur van de crisisorganisatie.

Bij deze niveaus horen teams, elk met hun eigen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Ieder crisisteam kent een eigen leidinggevende en staat op netcentrische wijze in verbinding met andere crisisteams door middel van informatiemanagement. Onderstaande tabel geeft een overzicht van welke teams er in de basis op welk niveau kunnen opereren. In de opvolgende paragrafen worden de verschillende teams uit de hoofdstructuur en de samenstelling hiervan verder beschreven.

Coördinatie-niveau	Team(s)	Verantwoordelijkheden
Operationeel	Meldkamer	Operationele aansturing van de alarmering van de hoofdstructuur en meldkamerprocessen
	Commando Plaats Incident (CoPI)	Operationele coördinatie, commandovoering en besluitvorming ter plaatse bij een incident en eventueel advisering aan OT. Bepalen van 'Commanders Intent (CI)' ⁸ .
Tactisch	Operationeel Team (OT) Stafsecties OT	Tactische coördinatie en besluitvorming, impactanalyse en scenario-ontwikkeling, ondersteuning van het CoPI en advisering van het Beleidsteam. Bepalen van 'Commanders Intent (CI)'.
Strategisch	Beleidsteam (BT)	Strategische besluitvorming om te komen tot het faciliteren van herstel van de samenleving. Bepalen uitgangspunten (al dan niet voorgesteld/voorbereid vanuit het OT) voor de crisisbeheersing en rampenbestrijding, besluiten over eventueel inzetten van noodbevoegdheden zoals noodverordening en noodbevel. Besluiten worden genomen door de burgemeester (GRIP 3) of voorzitter veiligheidsregio (GRIP 4/5). Afhankelijk van de situatie leveren de dijkgraaf en HOvJ een aandeel aan gezamenlijke besluitvorming vanuit hun eigen bevoegdheden.

⁸ De Commander's Intent geeft als oogmerk richting en focus aan beeld-, oordeel- en besluitvorming binnen de crisisorganisatie. Het beschrijft wat we willen bereiken, zonder het uitvoerings-"hoe" vast te leggen. Om werkelijk sturend te zijn moet de Commander's Intent SMART worden geformuleerd: concreet en toetsbaar, breed gedragen, direct relevant voor de situatie en voorzien van een duidelijke tijdshorizon. Tegelijk blijft het abstract genoeg om de netwerkpartners ruimte te geven hun eigen deskundigheid in te zetten bij de uitvoering. Referentiekader Netcentrisch Crisisbeheersing 2025 (NIPV, 2025)

3.3.2 De teams

Meldkamer

De Meldkamer Noord-Holland (MKNH) in Haarlem voert alle meldkamerprocessen uit voor de in haar verzorgingsgebied liggende veiligheidsregio's: Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland. Onder leiding van de Calamiteitencoördinator (CaCo) richt de meldkamer zich op de grootschalige en relevante meldkamerprocessen zoals:

- Alarmering van hoofdstructuur/ crisisorganisatie;
- Waarschuwen van de bevolking door middel van o.a. het landelijke Waarschuwing- en Alarmeringssysteem (WAS) en NL-Alert⁹;
- Het delen van relevante informatie en het genereren van een eerste situatiebeeld binnen vijf minuten na alarmering;
- Het, voorlopig, bepalen van een veilig en onveilig gebied, in afstemming met de eenheden ter plaatse.

Commando Plaats Incident (CoPI)

Het CoPI houdt zich bezig met de leiding en operationele coördinatie op de plaats van het incident onder verantwoordelijkheid van de burgemeester (gedelegeerd aan de OL). De Leider CoPI zit het overleg voor en geeft leiding aan het CoPI. Men richt zich op het behalen van operationele doelstellingen, die nodig zijn om de crisis te beheersen of de ramp te bestrijden. Het CoPI kan zelfstandig functioneren en stemt af met het OT (bij verdere opschaling), andere belanghebbenden en/of betrokken partijen en adviseert de burgemeester of OL.

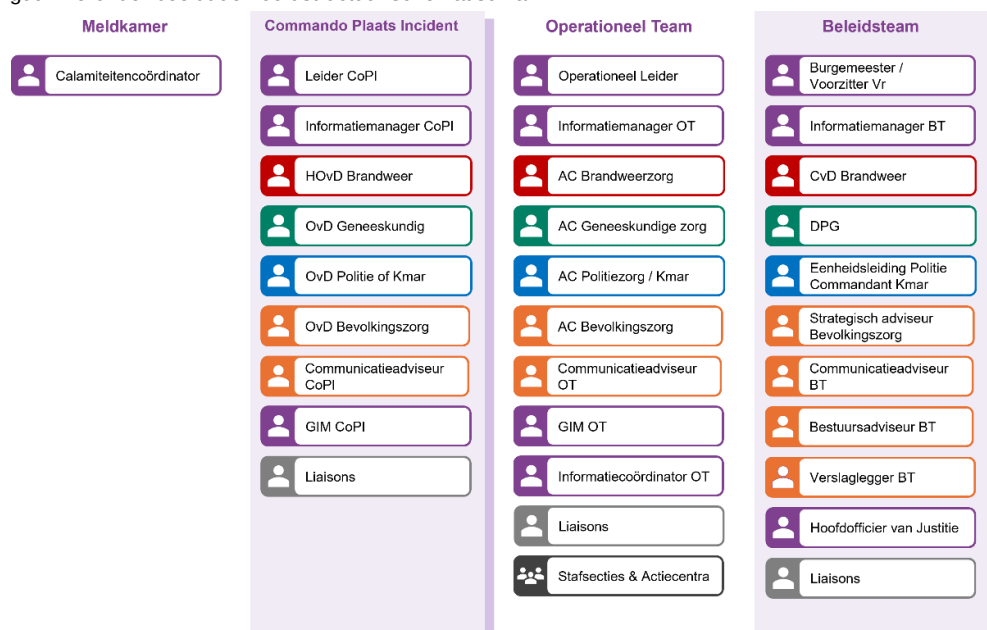
Operationeel Team (OT)

Het OT houdt zich bezig met de tactische coördinatie onder leiding van de daartoe aangewezen OL. Dit binnen de door de burgemeester(s)/voorzitter veiligheidsregio aan operationele leiding gestelde grenzen en opdrachten. Het OT richt zich op het bestrijden van de effecten van de crisis en op ondersteuning van het CoPI. Het OT stemt af met het CoPI en met belanghebbenden en adviseert, indien van toepassing het BT.

Beleidsteam (BT)

De burgemeester/voorzitter van de veiligheidsregio is belast met het bestuurlijk/beleidsmatig leidinggeven aan activiteiten voor de bestrijding van een crisis of ramp. De strategische adviseurs in het BT dragen zorg voor de advisering aan de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio over de situatie in relatie tot de beleidsterreinen openbare orde en veiligheid. De BT-leden zijn gezagsdragers, of spreken namens hen, op hun eigen beleidsterreinen. De Operationeel Leider (OL) neemt deel aan het BT als adviseur en opdrachtnemer. Hij is daarnaast een verbinder naar de operatie en is daartoe aangewezen door de burgemeester/voorzitter veiligheidsregio (Wvr, artikel 39, lid3). De burgemeester/voorzitter veiligheidsregio kan bevelen en/of bindende opdrachten geven aan de OL.

De figuur hieronder beeldt de hoofdstructuur schematisch af:

Afbeelding 3. De hoofdstructuur.

⁹ Procedure Waarschuwen Bevolking NW3, beschrijft de beslissingsbevoegdheid voor de inzet hiervan.

3.3.3 Opschaling bij acute crisis

Bij een acute crisis wordt een vaste opschalingsprocedure gebruikt: de 'Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure' (GRIP). Dit geeft duidelijkheid over welke coördinatie-niveaus actief zijn en duidt het coördinerende team per GRIP-fase aan. Bepaalde functionarissen zijn bevoegd om een GRIP-opschaling af te kondigen. Het opschalingsniveau is afhankelijk van de aard en omvang van een incident. Uitgangspunten bij een GRIP-opschaling bij een acute crisis:

Uitgangspunt	Toelichting
Initiële opschalingsopdrachten staan niet ter discussie.	In beginsel geldt dat als één van de partijen behoefte heeft aan een opschaling in de GRIP-structuur, de andere partijen daarin meegaan, rekening houdend met de bevoegdheid tot verdere opschaling.
Een team omvat in eerste instantie in ieder geval de standaard bezetting	In de basis wordt volgens een standaard opgeschaald waarbij de diverse teams (CoPI, OT, stafsecties, actiecentra en BT) in principe starten met de standaard bezetting.
GRIP is initieel leidend	GRIP kent een duidelijke structuur. Afhankelijk van het type incident kan in de loop van de incidentbestrijding besloten worden om de standaard bezetting aan te passen door functionarissen of specifieke teams toe te voegen.
GRIP-fasen zijn niet per se opvolgend	De passende GRIP-fase kan direct worden afgeroepen zonder dat de lagere GRIP-fase is ingesteld.

3.3.4 De GRIP -fasen

GRIP	Situatie	Operationeel crisisteam	Bevoegd tot opschaling	Bevoegd gezag	Ondersteuning van en advisering van het bevoegd gezag
0	Normale dagelijkse werkwijze	Motorkap-overleg (MKO) op plaats incident		Burgemeester	(H)OvD's en Caco
1	Behoeft aan multidisciplinaire coördinatie ter plaatse, vanwege de grootte en/of complexiteit van het incident en het overstijgen van het MKO.	CoPI	CaCo MKA centralist ¹⁰ (H)OvD ¹¹ Leider CoPI OL	Burgemeester	Leider CoPI
2	Behoeft aan multidisciplinaire coördinatie op tactisch niveau en ondersteuning van het CoPI of ter voorbereiding op een mogelijk incident.	OT en stafsecties, al dan niet met één of meerdere CoPI's.	CaCo Leider CoPI AC's OL	Burgemeester	OL
3	Behoeft aan multidisciplinaire coördinatie waarbij bestuurlijke opgaven voor de burgemeester vragen om ondersteuning door een BT.	BT, OT en stafsecties, al dan niet met één of meerdere CoPI's.	CaCo ¹² OL Burgemeester	Burgemeester	OL en BT
4	Behoeft aan multidisciplinaire – en bestuurlijke	BT, OT en stafsecties, al dan niet met één	CaCo OL Voorzitter Vr	Voorzitter Vr	OL en BT

¹⁰ De centralist Meldkamer Ambulancezorg (MKA) is bevoegd op te schalen naar GRIP 1 in het kader van de landelijke leidraad GGB.

¹¹ Opschaling naar GRIP is voorbehouden aan (Hoofd)Officiëren van Dienst afkomstig uit de algemene keten (brandweer, politie, geneeskundige zorg, en bevolkingszorg)

¹² Op basis van criteria vastgelegd in regionale multidisciplinaire planvorming.

	coördinatie bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.	of meerdere CoPI's.			
5	Behoeft aan multidisciplinaire – en bestuurlijke coördinatie bij een ramp of crisis van meer dan regionale betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, waartoe de betrokken voorzitters Vr in gezamenlijkheid besluiten dat dit bestuurlijk noodzakelijk wordt gevonden.	IRBT, BT, OT en stafsecties, al dan niet met één of meerdere CoPI's. De voorzitters wijzen samen een coördinerende OL en zijn team aan (in principe dat van de bronregio).	Voorzitters Vr, in gezamenlijk overleg.	Voorzitter Vr elk voor zich. Voorzitters maken samen afspraken over coördinerend voorzitterschap van het IRBT zoals beschreven in paragraaf 4.2 (in principe voorzitter uit bronregio ¹³).	OL's en BT's in alle betrokken regio's, waarvan één aangewezen als coördinerend OL.

Initiële bezetting bij acute opschaling

Bijlage 2 beschrijft de bezetting van de crisisteams zoals deze is opgenomen in de Wet veiligheidsregio's (Wvvr) en het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). Deze bezetting is de bezetting die initieel gehanteerd wordt bij een acute crisis waarbij een snelle opschaling is vereist en niet eerst een overleg over de samenstelling van het team kan plaatsvinden.

3.3.6 Crisisadviesteam

In sommige gevallen bestaat de behoefte aan specifieke expertise en advisering ten aanzien van de dreiging en/of oorzaak van incidenten en duiding van informatie uit het relevante netwerk. Voor dit aspect kunnen bovenregionale teams van crisisadviseurs opgericht worden, zogenoemde crisisadviesteams (CAT). Voorbeelden hiervan zijn het Crisisadviesteam-Cyber (CAT-C) en Crisisadviesteam-Waterveiligheid (CAT-W), zoals de namen al suggereren gericht op cybercrisis, digitale verstoring en waterveiligheid.

De crisisadviseur/ het crisisadviesteam:

- Kent het relevante thema en het netwerk, kan signalen en informatie duiden en in het juiste perspectief plaatsen;
- Heeft een adviesrol richting de crisisorganisatie van de VRK en adviseert op het specifieke thema. Het CAT heeft geen bevoegdheden ten aanzien van de besluitvorming en neemt deze ook niet over van de staande crisisorganisatie;
- Biedt ondersteuning aan de crisisorganisatie van de veiligheidsregio als er sprake is van de inzet van de crisisorganisatie of op verzoek bij een hulpvraag van een partnerorganisatie.

De inzet van een CAT gebeurt altijd in afstemming met de Operationeel Leider of via het VIK, en is aanvullend op de bestaande hoofdstructuur en aangesloten partners.

3.3.7 Een langdurige inzet crisisorganisatie

Een crisis kan evolueren naar een situatie die (mogelijk) de langdurige inzet van de crisisorganisatie vraagt¹⁴. Dit kan het gevolg zijn van een langdurige nafase, een intensieve samenwerking die noodzakelijk blijft of dat een afschaling in algemene zin onwenselijk is. Op basis van een bestuurlijke opdracht kan na een zorgvuldige overdracht de reguliere crisisorganisatie getransformeerd worden naar een (gemeentelijke) projectorganisatie met een focus op de langdurige crisisaanpak. Het accent ligt hierbij niet (meer) op de incidentbestrijding, maar gaat over de afstemming en het faciliteren van (de coördinatie tussen) (crisis) partners. De processen van de reguliere hulpdiensten gaan terug naar de staande organisatie. Alleen de crisispartners die op dat moment relevant zijn nemen dan nog deel aan de overleggen.

¹³ [Procedure IRBT](#) (Veiligheidsberaad, 2024)

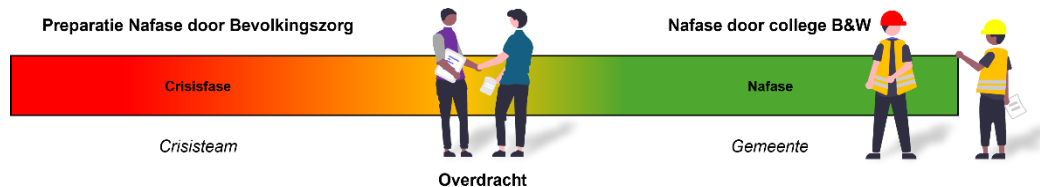
¹⁴ [Langdurige crisis? Uitdagingen van langdurige inzet voor veiligheidsregio's](#) (NIPV, 2025)

De kanteling van de crisisorganisatie naar een (gemeentelijke) projectorganisatie heeft invloed op de wijze van aansturing. De rol van de OL verschuift mogelijk naar die van programmamanager. Of de programmamanager afkomstig is uit de veiligheidsregio of vanuit de gemeentelijke organisatie is afhankelijk van de bestuurlijke opdracht, evenals op welke wijze het programma organisatorisch wordt ondergebracht (veiligheidsregio of gemeentelijk). Ook is het mogelijk dat het een onderdeel wordt van een landelijke project- of programmaorganisatie. De veiligheidsregio kan ondersteunende processen zoals informatiemanagement en crisiscommunicatie ter ondersteuning aanbieden, zodat aangesloten kan worden op landelijke teams.

3.3.8 De (preparatie op de) nafase

Diverse processen kunnen tijdens de acute fase van een grootschalig incident, ramp of crisis een lange doorlooptijd hebben, terwijl de oorspronkelijke crisis al voorbij is. Gaandeweg zal de noodzaak voor het in standhouden van de crisisorganisatie afnemen en is de crisisorganisatie niet meer de aangewezen organisatie voor de taken die overblijven. De crisisorganisatie zal daarom tijdens de crisis de nafase al opstarten om na te denken over de uit te voeren en over te dragen taken. Bevolkingszorg coördineert het proces preparatie nafase en neemt het initiatief tot het opstellen van het overdrachtsdocument. In de regionale crisisteams zullen daarom multidisciplinaire nafase-thema's worden opgehaald die worden verwerkt in het overdrachtsdocument. Dit wordt vastgesteld door het hoogst leidende crisisteam en wordt overgedragen aan de getroffen gemeente(n). Een warme overdracht naar een gemeentelijke (project)organisatie is belangrijk. Het draagt bij aan een zo snel en zorgvuldig mogelijke terugkeer naar een acceptabel maatschappelijk niveau. De uitvoering van de nafase vindt plaats onder de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris van de betrokken gemeente(n). Het is een gemeentelijke verantwoordelijkheid (college van B&W) om een plan van aanpak voor de nafase op te stellen.

Onder de nafase verstaan we het geheel aan processen dat na een incident op de (middel)lange termijn speelt, zoals herstelwerkzaamheden, zorg aan individuele betrokkenen (psychosociale hulpverlening in samenwerking met de GGD/GHOR) of zorg aan de samenleving als geheel (rouwverwerking). Ook betreft dit zorg aan de eigen interne organisatie en de verantwoording over het optreden (evaluatieonderzoek). De veiligheidsregio kan ook in de nafase een faciliterende en verbindende rol spelen, door bijvoorbeeld expertise te leveren (ondersteuning op proces Informatiemanagement) of door haar netwerk in te zetten.

Afbeelding 4. Proces nafase.

4 Samenwerking in het netwerk

De veiligheidsregio kenmerkt zich onder andere door haar rol in de beheersing van rampen en crises. Echter, zoals in de afbakening van crisisbeheersing al beschreven is, is de veiligheidsregio niet bij iedere crisis betrokken of heeft zich daarbij te verhouden tot andere bevoegde gezagen. Het is dan ook noodzakelijk om te beschrijven hoe de regionale crisisorganisatie zich verhoudt ten opzichte van andere crisispartners en hoe deze normaliter met elkaar samenwerken. Een bijzondere ontwikkeling hierin is de samenwerking met inwoners als crisispartners.

4.1 Samenwerking met andere partners en beleidsterreinen

Vanwege de onvoorspelbaarheid en complexiteit van crises beschikt de Veiligheidsregio Kennemerland over een sterk en flexibel netwerk van (crisis)partners, dat ongeacht welke crisis snel en adequaat kan reageren. Een adaptieve crisisorganisatie gaat niet altijd uit van een samenwerking tussen dezelfde partijen, maar kijkt welke deskundigheid nodig is voor het specifieke incident.

Kenmerkend voor een niet-acute of dreigende crisis is dat ze vaak impact hebben op meerdere (beleids)terreinen. Hierdoor zijn er meerdere partijen bij betrokken en kunnen rollen en verantwoordelijkheden verschuiven. Bij de 'klassieke' rampen zoals grootschalige branden of ongevallen, houdt de veiligheidsregio samen met de disciplines brandweer, politie, geneeskundige zorg en bevolkingszorg een leidende of coördinerende rol. Bij een crisis die voornamelijk één partner treft, schakelt de veiligheidsregio eventueel naar een faciliterende en verbindende rol, bijvoorbeeld door expertise te leveren of door ons netwerk in te zetten, als maatwerk na een kernoverleg zoals beschreven in paragraaf 3.2.2.

4.1.1 Algemene en functionele ketens

Binnen de rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt onderscheid gemaakt tussen in de zogenoemde 'algemene' en 'functionele' keten. Samen met de handhaving van de openbare orde en veiligheid vormen de rampenbestrijding en crisisbeheersing de algemene keten. Een functionele keten bestrijkt één specifiek terrein, zoals elektriciteit, gezondheidszorg, waterbeheer en lucht- en scheepvaart. De bestuurlijke verantwoordelijkheid in een functionele keten ligt vaak bij de betreffende vakminister, maar ook verschillende decentrale overheden zijn bevoegd. Zo zijn in het waterbeheer, wegbeheer en nautisch beheer zowel centrale partijen (Rijkswaterstaat) als decentrale partijen (zoals hoogheemraadschappen) bevoegd. Overheidsinterventie in een functionele keten vindt veelal plaats door de minister met een bindende aanwijzing.

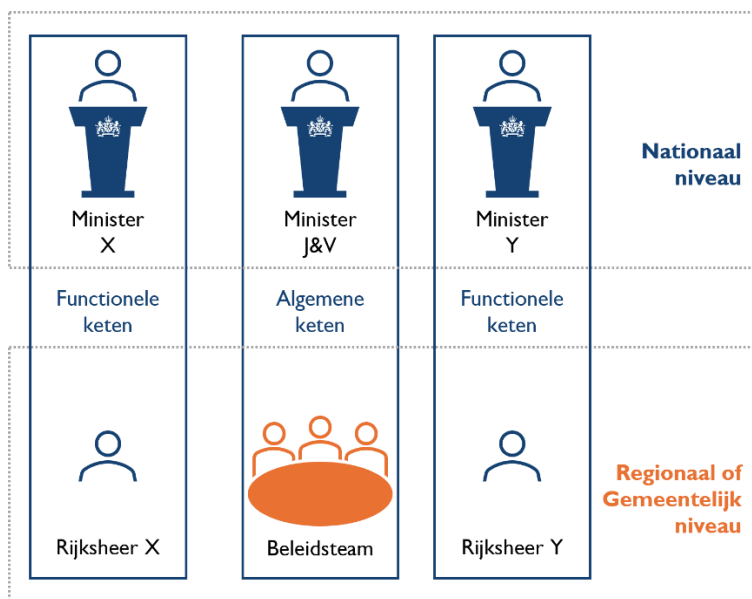
Vertegenwoordigers van ministeries (Rijksheren, beschreven in paragraaf 4.1.3) en partijen binnen de functionele keten kunnen deelnemen aan de vergadering van een Beleidsteam (BT). In die zin is binnen het BT ook sprake van bestuurlijke coördinatie tussen de algemene en functionele keten. Ook kan operationele afstemming en sturing plaatsvinden met liaisons van vitale sectoren in het Commando Plaats Incident (CoPI) of het Operationeel Team (OT). Zo kan de crisisorganisatie van de veiligheidsregio aansluiten bij de crisisorganisatie van een partner. Besluitvorming binnen de functionele keten vindt in zijn algemeenheid plaats bij de daarvoor verantwoordelijke ketenpartner, met uitzondering van de noodbevoegdheden van de burgemeester. Gemeenten en veiligheidsregio bewaken de gevolgen voor de openbare orde en veiligheid en treffen in dat kader hun eigen maatregelen.

Het gezag van de algemene keten ligt decentraal (bij de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio). De burgemeester of voorzitter veiligheidsregio kan bevelen en bindende aanwijzingen geven aan de Operationeel Leider (OL) van de veiligheidsregio en aan de betrokken diensten. Afstemming tussen de ketens vindt op twee niveaus plaats, te weten: veiligheidsregio (gemeentelijk of regionaal) en tussen ministeries (nationaal)¹⁵.

Bij het activeren van de crisisorganisatie van de veiligheidsregio bij een crisis in een functionele keten, zoals uitval van elektriciteit, zijn de organisaties in de functionele keten primair zelf aan zet. Wanneer er impact is of dreigt op de fysieke veiligheid of publieke gezondheid, dan zal de samenwerking nodig zijn tussen de beide crisisorganisaties. Uitwisseling van liaisons, leidinggevend en/ of Rijksheren in de verschillende crisisteams zijn hiervoor het primaire mechanisme. Het crisisplan beschrijft niet alle crisisprocessen en bevoegdheden van

¹⁵ Zie artikel 39 en 40 van de Wet veiligheidsregio voor het wettelijk kader rondom respectievelijk de bevoegdheden bij bovenlokale rampen of crises en de verantwoording na afloop van een ramp of crisis.

crisispartners uit de functionele keten, daarvoor wordt doorverwezen naar de bestuurlijke netwerkkaarten en de regionale planvorming.

Afbeelding 5. Afstemming tussen ketens.

4.1.2 Noodbevoegdheden

Een crisis kan in een functionele keten starten en overslaan naar de algemene keten. Dit kan plaatsvinden wanneer de openbare orde en/of openbare veiligheid in het geding is en/of een vitaal belang in de samenleving geraakt dreigt te worden. Mocht zo'n situatie ontstaan en er is werkelijk effect op de openbare orde en veiligheid, dan kan de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio zijn of haar noodbevoegdheden inzetten en het gezag over delen van de functionele keten overnemen als dat in het belang van het herstel van de openbare orde of veiligheid is (zie artikel 175 en 176 van de Gemeentewet). Hierbij geldt dat het inzetten van deze noodbevoegdheden proportioneel (in verhouding tot) en subsidiair (geen of minder vergaande bevoegdheden zijn niet toereikend) moet zijn.

4.1.3 Rijksheren en bestuurlijke netwerkkaarten

In de praktijk wordt vaak de functionele keten vertegenwoordigd door een Rijksheer. Rijksheren zijn autoriteiten die in buitengewone omstandigheden bevoegdheden van de betrokken minister kunnen uitoefenen. Ze komen in beeld als een vitaal belang wordt bedreigd en normale bevoegdheden ontoereikend zijn om die dreiging aan te pakken. Zij oefenen hun gemandateerde bevoegdheden zoveel mogelijk uit na overleg met de voorzitter van de veiligheidsregio. In specifieke gevallen kan ook de minister, ook zonder tussenkomst van een Rijksheer zijn/haar bevoegdheden uitoefenen op specifieke functionarissen.

In de bestuurlijke netwerkkaarten van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) is te lezen hoe de verschillende onderdelen van de functionele keten in relatie tot de algemene keten georganiseerd zijn en hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn belegd¹⁶.

4.2 Bovenregionale coördinatie en nationaal crisismanagement

4.2.1 Bovenregionale coördinatie

In geval van regio-overschrijdende incidenten en crises kan een bovenregionaal overleg gewenst zijn om de afzonderlijke crisisaanpakken vanuit de verschillende veiligheidsregio's te coördineren. Dit door alle lagen van het crisismanagement (operationeel, tactisch en strategisch) heen. Bijvoorbeeld voor het afstemmen van de communicatie-aanpak van een crisis, het synchroniseren van maatregelen of het afhandelen van vraagstukken die voor betrokken regio's gelijk zijn, zoals de duiding en verdeling van schaarste. In 2024 heeft het Veiligheidsberaad een aanpak vastgesteld om deze bovenregionale coördinatie in te richten.

Als de crisis bestuurlijke coördinatie vereist op de crisisaanpak binnen meerdere veiligheidsregio's, dan komen de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's bijeen in een Interregionaal Beleidsteam (IRBT).

¹⁶ De bestuurlijke netwerkkaarten zijn te raadplegen via: <https://nipv.nl/onderzoek/bestuurlijke-netwerkkaarten-en-bevoegdheidenschemas/>

'Afweging van belangen, ook met de andere bevoegde gezagen, vindt primair plaats in de afzonderlijke Regionale Beleidsteams (RBT's) en de voorzitters nemen de afgewogen standpunten mee naar het IRBT. Na afstemming in het IRBT bekrachtigen de betrokken voorzitters veiligheidsregio het (bovenregionaal gelijkluidend) besluit in hun eigen RBT'.¹⁷

Enkele uitgangspunten die relevant zijn bij bovenregionale coördinatie:

- De bestaande bevoegdheden en verantwoordelijkheden blijven gelden;
- De 'bronregio' is in principe leidend in de coördinatie tussen veiligheidsregio's en is het eerste aanspreekpunt voor externe sectorale partijen. Bij onduidelijkheid over de bronregio maken betrokken regio's onderling afspraken over welke regio optreedt als coördinerende regio¹⁸;
- Contact tussen de veiligheidsregio's is laagdrempelig, in de basis telefonisch of via online vergaderen;
- Een liaison van een vitale partij hoeft niet per definitie aan te sluiten bij de coördinerende veiligheidsregio, maar een regionale vertegenwoordiger kan ook namens de betrokken veiligheidsregio's aansluiten bij de vitale partner in het geval het zwaartepunt van de crisis bij de vitale partner ligt;
- De informatiemanagers van de betrokken veiligheidsregio's stemmen onderling de situatiebeelden met elkaar af. Waar nodig kunnen zij een gedeeld situatiebeeld bijhouden in LCMS.

Daarnaast kan de bronregio zelf druk zijn met de afhandeling van een incident en zodoende hulp vragen bij de uitvoering van de taken aan een andere regio. Wanneer alleen behoefte is aan deze multidisciplinaire operationele coördinatie of bijstand kan dit ook zonder de afkondiging van GRIP 5. Bij elk scenario is het van belang om te bezien voor welke punten bovenregionale afstemming noodzakelijk is en welke crisisfunctionarissen of teams daartoe betrokken kunnen worden.

De afstemming op operationeel-tactisch niveau voor de bovenregionale aanpak is belegd bij de Operationeel Leiders van de betrokken veiligheidsregio's. Afstemming hierin kan laagdrempelig ingevuld worden met een OL-call (telefonisch of video) of meer gestructureerd via een landelijk overleg gefaciliteerd door het Landelijk Operationeel Crisiscentrum (LOCC). Voor de coördinatie op bovenregionale samenwerking is in eerste plaats de OL van de bronregio verantwoordelijk. Eventueel kan hier een tweede OL voor worden aangewezen (afkomstig uit het brongebied of uit een andere regio die deze rol vanwege de capaciteit beter kan vervullen). De OL in de coördinerende rol neemt geen taken of bevoegdheden over van de andere betrokken OL's.

4.2.2 Nationaal Crisismanagement

Wanneer een crisis de nationale belangen raakt wordt de aanpak van de crisis geleid vanuit het landelijke crisisstelsel van de Rijksoverheid. Wanneer de nationale belangen in gevaar dreigen te komen of waarbij de crisis een grote mate van maatschappelijke impact kent is dit landelijke crisisstelsel van toepassing. In dergelijke gevallen draagt de Rijksoverheid de zorg voor de coördinatie en besluitvorming op het politiek-bestuurlijk niveau over de maatregelen en voorzieningen die getroffen moeten worden.

In dit stelsel zijn specifieke commissies hiermee belast, te weten de Ministeriele Commissie Crisisbeheersing (MCCb) op ministerieel niveau en de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb) op hoog ambtelijk niveau. De overleggen worden ondersteund en geadviseerd door een Interdepartementaal Afstemmingsoverleg (IAO). Afhankelijk van de aard van de crisis kunnen veiligheidsregio's worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze teams of verkrijgen zij de informatie via het Nationaal Crisiscentrum (NCC). De hoofdlijnen van de nationale crisisorganisatie zijn vastgelegd in het Nationaal Handboek Crisisbeheersing¹⁹ en beschrijft de rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de belangrijkste partijen binnen de nationale crisisstructuur. Het handboek is opgesteld door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) en het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

4.3 Driehoek en Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGB0)

4.3.1 Driehoek

De crisisorganisatie zal niet bij alle crises geactiveerd zijn. Een specifiek veiligheidsterrein is openbare orde en rechtsorde. De verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde en rechtsorde is belegd bij respectievelijk de (lokale) burgemeester en de (Hoofd)Officier van Justitie. Zij vormen de Driehoek, samen met de politiefchef of, als het gaat over de politietak op Schiphol, de Commandant Brigade Politie en Beveiliging

¹⁷ [Procedure IRBT](#) (Veiligheidsberaad, 2024)

¹⁸ Voor sommige incidenten is vooraf al bepaald welke regio optreedt als coördinerende regio. Deze afspraken staan vastgelegd in de planvorming voor deze specifieke incidenten (bijvoorbeeld het Incidentbestrijdingsplan Noordzeekanaalgebied).

¹⁹ [Nationaal Handboek Crisisbeheersing](#) (2022)

Schiphol van de KMar. Voor de aanpak van verstoringen op het terrein van openbare orde en rechtsorde zijn specifieke sturingslijnen afgesproken. Als de verstoring van de openbare orde of rechtsorde effect heeft (of dreigt te hebben) op de fysieke veiligheid, kan de burgemeester besluiten om een Beleidsteam (BT) bijeen te roepen ter advisering en afstemming. Onderdelen van de crisisorganisatie kunnen, op verzoek van het bevoegd gezag, hierin ondersteunen. De Driehoek behoudt hierin haar eigenstandige rol, met behoud van ieders eigen taken en bevoegdheden.

Handhaving van de rechtsorde (dus ook opsporing van strafbare feiten) speelt bij rampen, crises of zware ongevallen ook vaak een rol, ongeacht de fase waarin het incident zich bevindt. Als het belang van het opsporen van strafbare feiten moet wijken, omdat bijvoorbeeld eerst levensreddend gehandeld moet worden, dan is het de verantwoordelijkheid van de (Hoofd)Officier van Justitie om op het belang van het strafrechtelijke onderzoek te blijven wijzen. Daarnaast is het van belang dat de hulpdiensten zich kunnen voorbereiden op een veilige inzet als er effecten zijn op de openbare veiligheid en/of er multidisciplinaire effecten zijn. Voorbereiding op en de inzet zelf kan eventueel betrokkenheid van de crisisorganisatie vereisen. De inzet van de crisisorganisatie heeft in dit geval geen gevolgen voor bestaande sturingslijnen.

De Driehoek en het Beleidsteam kunnen ten tijde van een crisis beide actief zijn. Het is van belang dat beide gremia – waar mogelijk - onderling informatie met elkaar uitwisselen. Als de informatie zodanig vertrouwelijk is dat een lid van de Driehoek deze niet kan delen met de andere leden van het BT, dan kan de Driehoek in een aparte setting bij elkaar komen. De Driehoek koppelt daarna in het eerstvolgende BT, waar mogelijk, informatie terug over maatregelen en/of mogelijke gevolgen voor de hulpverlening. Wanneer het Openbaar Ministerie (OM) in bepaalde gevallen besluit dat informatie niet gedeeld kan worden, vertrouwt het BT op het oordeel van het OM.

Het uitgangspunt is dat de directeur veiligheidsregio (of de Operationeel Leider, namens deze) op verzoek van het bevoegd gezag kan aansluiten bij het Driehoeksoverleg als er sprake is van impact op openbare veiligheid en/of multidisciplinaire effecten of het duiden hiervan. De directeur veiligheidsregio (of de OL, namens deze) heeft als taak de informatielijn en de afgesproken acties tussen de Driehoek en de multidisciplinaire inzet op elkaar afgestemd te houden. Dit kan ook als er sprake is van dreigingssituaties, waarbij de crisisorganisatie niet is opgeschaald. De directeur veiligheidsregio (of de OL, namens deze) heeft geen formele rol in de Driehoek en zal slechts op verzoek aansluiten vanwege de informatiepositie en het mogelijk voorbereiden van de eigen organisatie.

4.3.2 Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden

De Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden (SGBO) van de politie/ Koninklijke Marechaussee kent twee rolopvattingen, afhankelijk van de aard van het incident:

- Als actiecentrum bij een multidisciplinaire opschaling. De burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio is hierbij het bevoegd gezag;
- Als SGBO voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. De Officier van Justitie is het bevoegd gezag vanuit dit perspectief.

Het is daarom denkbaar dat het SGBO bij een crisissituatie taken uitvoert voor beide gezagen. Als er een discrepantie ontstaat in uit te voeren politiezorgtaken voor de verschillende gezagen, zal in de Driehoek de te hanteren strategie worden bepaald.

Om het onderscheid tussen de opschaling binnen de multidisciplinaire en monodisciplinaire context te duiden, wordt de benaming 'stafsectie Politiezorg' voor opschaling binnen de multidisciplinaire context gehanteerd, en de 'SGBO' voor opschaling binnen de monodisciplinaire context.

4.4 Evenementen

Tijdens (risicovolle) evenementen kan er periodiek een (multidisciplinair) Afstemmingsoverleg²⁰ (AO) plaatsvinden tussen verschillende betrokken partijen (gemeente als voorzitter, organisator, eventueel hulpdiensten, evenementencoördinator vanuit de veiligheidsregio en andere betrokken partners), zo is beschreven in het Regionaal Evenementen Veiligheidsbeleid 2025 van de Veiligheidsregio Kennemerland.

Wanneer een incident op een evenement zich ontwikkelt, waarbij een GRIP-opschaling plaatsvindt, blijft het Afstemmingsoverleg actief en wordt deze ondersteunend aan de crisisorganisatie van de veiligheidsregio. Het Afstemmingsoverleg richt zich onder leiding van de crisisorganisatie op het afhandelen/managen van de

²⁰ Overwegingen om een Afstemmingsoverleg in te stellen, zijn de omvang van het evenement (> 20.000 bezoekers) en/of de mate waarin impact op de omgeving dan wel gemeentegrensoverschrijdende effecten te verwachten zijn. (Regionaal Evenementen Veiligheidsbeleid 2025, VRK)

continuïteit van het evenement. De informatievoorziening tussen het AO en de crisisorganisatie is van groot belang. Hierin spelen de voorzitter van het AO en de leidinggevende van het crisisteam een grote rol. De evenementencoördinator vanuit de veiligheidsregio heeft hierin een verbindende en adviserende rol.

4.5 Samenwerking met inwoners

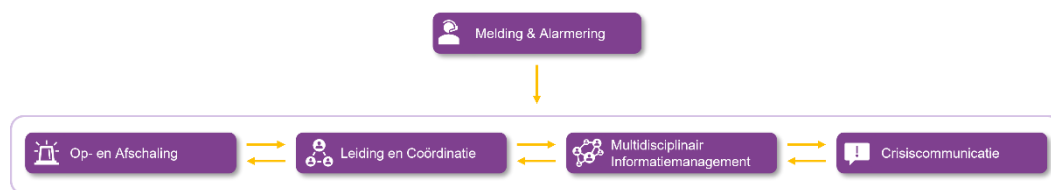
Veiligheidsregio Kennemerland zet actief in op het versterken van zelf- en samenredzaamheid van de samenleving om daarmee de veerkracht en weerbaarheid te vergroten. Daarbij worden initiatieven gestimuleerd die bijdragen aan het omgaan met en herstellen van incidenten en crises en die de terugkeer naar een 'normale' of de 'nieuwe ontstane' situatie bevorderen. Daarbij is het belangrijk te duiden dat van crisisfunctionarissen een basishouding wordt verwacht waarbij zij zich constructief opstellen en waar nodig ondersteunen als het gaat om spontane initiatieven vanuit inwoners en dat hierover in gezamenlijkheid keuzes worden gemaakt. Initiatieven door inwoners dragen eraan bij dat de crisisorganisatie zich kan richten op verminderd zelfredzamen in de samenleving.

Het is van belang om in een vroeg stadium contact te leggen met initiatiefnemers, omdat deze initiatieven vaak direct een impact hebben op de beheersing van een incident, doordat inwoners zelf activiteiten gaan ondernemen. De uitdaging is om hier als crisisorganisatie op te anticiperen en te zien waar inwoners mee bezig zijn en daarover contact te onderhouden. Elkaar versterken is de sleutel. Concreet betekent dit goede communicatie en duidelijke afstemming van taken, rollen, posities en processen. Door tijdens een incident zo snel mogelijk na te denken over inpassing van een initiatief in de aanpak van de crisisteams is er ruimte om bij te sturen. Dit vraagt omgevingsbewustzijn van elke crisisfunctionaris. Omgekeerd vraagt dit van de crisisorganisatie een goede inbedding van spontane initiatieven van inwoners in de aanpak van een incident.

5 Multidisciplinaire crisismanagementprocessen

De basis van de crisisorganisatie ligt in een vijftal kritische multidisciplinaire crisismanagementprocessen waar elke betrokken crisis- en netwerkpartner van afhankelijk is. Dit met als doel om adequaat en gezamenlijk crisisbeheersing uit te voeren.

In dit hoofdstuk worden de kritische multidisciplinaire crisisprocessen verder formeel uiteengezet, zoals hieronder schematisch weergegeven. Hierbij wordt aandacht geschonken aan het benoemen wie expliciet verantwoordelijk is voor deze processen en wat hun taken en bevoegdheden zijn.

Afbeelding 6. De multidisciplinaire processen.

In bijlage 1 zijn de monodisciplinaire processen beschreven. De verdere uitwerking hiervan is terug te vinden in de afzonderlijke deelplannen die voortbouwen op het Crisisplan.

5.1 Melding en alarmering

De Meldkamer Noord-Holland is de plaats waar meldingen en signalen uit de samenleving de hulpverleningsinstanties in de Veiligheidsregio Kennemerland bereiken. Het interpreteren van deze meldingen en signalen en het uitzetten van een passende respons is de taak van de centralisten. De Calamiteitencoördinator monitort het dagelijkse multidisciplinaire meldkamerproces en verzorgt de randvoorwaarden die noodzakelijk zijn voor de alarmering van de hoofdstructuur. De centralist alarmeert de in te zetten eenheden, teams en functionarissen.

Voor het proces Melding en Alarmering wordt een onderscheid gemaakt tussen de acute en sluimerende fases in crisismanagement.

Doel	- Het verkrijgen, verifiëren en combineren van essentiële gegevens van een afwijking in het veiligheidsbeeld of (dreigende) crisis; - Het beoordelen van die gegevens en die vertalen naar een concrete hulpbehoefte, inzetbehoefte en organisatievorm; - Zo snel en effectief mogelijk beschikbaar maken van hulp, inzet en organisatie.
Verantwoordelijke partij	Meldkamer Noord-Holland
Taken, Bevoegdheden, verantwoordelijkheden en prestatie-eisen	<u>Acute crisis:</u> - Alarmeren van de relevante onderdelen van de hoofdstructuur, binnen twee minuten²¹ nadat is voldaan aan de criteria voor grootschalige alarmering of zoals is vastgelegd in planvorming. - In het geval van een incident met gevaarlijke stoffen bij Tata Steel gaat het waarschuwen van de bevolking vóór het proces van alarmering van de hulpdiensten²². - Op verzoek van een kolom (via de CaCo) alarmeren van extra functionarissen voor bijstand in actiecentra. - Het delen van een eerste situatiebeeld via LCMS binnen 5 minuten²³. <u>Niet-acute of dreigende crisis:</u> - Inrichting en alarmering van de crisisorganisatie in samenspraak met de Operationeel Leider.

²¹ Volgens artikel 2.2.3 Besluit Veiligheidsregio's

²² Rampenbestrijdingsplan Tata Steel (2022) en Procedure Waarschuwen Bevolking (2024)

²³ Volgens artikel 2.2.4 Besluit Veiligheidsregio's

Werkwijze	<u>Acute crisis:</u> De meldkamer ontvangt meldingen en alarmeert de crisisorganisatie of relevante onderdelen hiervan. <u>Niet-acute of dreigende crisis:</u> De functionarissen van het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) van de afdeling Crisisbeheersing zijn verantwoordelijk voor de veiligheidsbeeldanalyse (VBA). Dit informatieproduct is opgebouwd uit risico's, feiten en een netwerkanalyse, welke wordt voorgelegd aan de OL. De OL bepaalt welke verdere functionarissen aan dienen te sluiten voor de vervolgactiviteiten.
-----------	--

5.2 Op- en afschaling

Een incident of situatie kan zo complex of omvangrijk worden, dat de inzet van de crisisorganisatie noodzakelijk is. In dat geval wordt er opgeschaald, waarbij de relevante opschalingsniveaus met bijbehorende crisisteams worden geactiveerd. Als een (deel van een) coördinatie-niveau of de inzet van (een deel van) de crisisorganisatie niet meer nodig is, is er sprake van afschaling. Voor het proces op- en afschaling wordt een onderscheid gemaakt tussen de acute en sluimerende fases in crisismanagement.

Doel	- Het inrichten (of deactiveren) van een relevante crisisorganisatie bestaande uit functionarissen en/of teams uit de hoofdstructuur en relevante crisispartner(s) die passen bij het type crisis of gebeurtenis; - Het (her) beoordelen van het GRIP-niveau of samenstelling van het crisisteam om aan te blijven sluiten op de ontwikkeling in de crisis of ramp. - Het faciliteren van een zorgvuldig proces van overdracht naar de nafase.			
Verantwoordelijke partij	- CaCo (Hoofd)Officieren van Dienst - Leider CoPI - Algemeen Commandanten - Operationeel Leider - Burgemeester - Voorzitter veiligheidsregio			
Taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en prestatie-eisen	<u>Opschaling bij acute crisis</u> Het Besluit veiligheidsregio's en Besluit personeel veiligheidsregio's beschrijven de bevoegdheden per GRIP-niveau.			
	Niveau	Crisisteam	Bevoegde functionaris tot opschaling ²⁴	Opkomsttijd
	GRIP 0	Motorkap-overleg (MKO) op plaats incident		
	GRIP 1	CoPI	Calamiteitencoördinator, (Hoofd)Officieren van Dienst van Brandweer, Politie, Geneeskundig, Bevolkingszorg ²⁵ en Operationeel Centrum Politie, Leider CoPI en Operationeel Leider.	30 minuten
	GRIP 2	OT en stafsecties, al dan niet met één of meerdere CoPI's.	Calamiteitencoördinator, Leider CoPI, Algemeen Commandanten van Brandweer, Politie, Geneeskundig, Bevolkingszorg ²⁶ en Operationeel Leider	40 tot 60 minuten
	GRIP 3	BT, OT en stafsecties, al dan niet met één of meerdere CoPI's.	Calamiteitencoördinator ²⁷ , Operationeel Leider en Burgemeester	60 minuten

²⁴ Zoals beschreven in hoofdstuk 3.2.4

²⁵ De OvD Bevolkingszorg heeft een opkomsttijd van 60 minuten omdat deze niet beschikt over een voorrangsvaertuig.

²⁶ Opschaling naar GRIP 2 door een Algemeen Commandant, gaat in samenspraak met de Operationeel Leider.

²⁷ Op basis van criteria vastgelegd in regionale multidisciplinaire planvorming.

	GRIP 4	BT, OT en stafsecties, al dan niet met één of meerdere CoPI's.	Calamiteitencoördinator ²⁸ , Operationeel Leider en voorzitter veiligheidsregio	60 minuten
	GRIP 5	IRBT, BT, OT en stafsecties, al dan niet met één of meerdere CoPI's	Voorzitter veiligheidsregio van betrokken regio's	Afhankelijk van crisisteam
<u>Niet-acute of dreigende crisis:</u> De Operationeel Leider is bij een niet-acute en/ of dreigende crisis verantwoordelijk voor de wijze waarop de crisisorganisatie wordt ingericht om de gebeurtenis voor te bereiden.				
Werkwijze	<u>Acute crisis:</u> - Een robuuste en vertrouwde opschaling in overeenstemming met de GRIP-procedure. Na de eerste GRIP-opschaling wordt de crisisorganisatie verder vormgegeven naargelang de omstandigheden daarom vragen. Dit door bijvoorbeeld de toevoeging van specifieke crisispartners; - Bij een opschaling naar GRIP 2 en hoger zullen naast de multidisciplinaire crisisteams ook de stafsecties van de crisisteams opkomen. <u>Niet-acute of dreigende crisis:</u> Een veiligheidsbeeldanalyse, opgesteld door het VIK, en een verkenning in een kernoverleg, kan voor de Operationeel Leider aanleiding geven om een Pré-OT in te zetten zoals beschreven in hoofdstuk 3.2.3 of om op te schalen volgens de GRIP-structuur. <u>Afschaling</u> Als de doelstellingen (Commanders Intent) van de crisisorganisatie zijn bereikt, kan nagedacht worden over een ordentelijke afschaling. Een passende afschaling is bereikt als de verdere effecten beheersbaar zijn en belegd zijn bij de eigenaren hiervan. Indien nodig kan het gemeentelijke proces nafase geactiveerd worden om het traject na de afschaling te organiseren.			
	Niveau	Bevoegde functionaris tot afschaling		
	Vanaf GRIP 1	Leider CoPI		
	Vanaf GRIP 2	Operationeel Leider		
	Vanaf GRIP 3/ 4/ 5	Burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio		

5.3 Leiding en Coördinatie

Ten tijde van een crisis werken veel verschillende partijen met elkaar samen om de situatie te beheersen. Het proces van Leiding en Coördinatie zorgt ervoor dat deze partijen op de juiste en optimale manier worden aangestuurd.

Doel	Het proces van Leiding en Coördinatie richt zich op een zo effectief mogelijke aanpak van een incident of crisis, door middel van sturing op de bestrijding, netwerkvorming en afstemming van inzet en besluitvorming tussen alle betrokken partijen.
Verantwoordelijke partij	- CaCo - Leider CoPI - Operationeel Leider - Burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio
Taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en prestatie-eisen	De leiding en coördinatie is belegd bij het bevoegd gezag: - Burgemeester is bevoegd gezag voor de openbare orde (Gemeentewet), rampenbestrijding en crisisbeheersing (Wvr); - Voorzitter veiligheidsregio is het bevoegd gezag voor de openbare orde, rampenbestrijding en crisisbeheersing bij een crisis in meerdere gemeenten (op basis van artikel 39 Wvr of artikel 6 Wet Publieke gezondheid); - De Hoofdofficier van Justitie (Wvr) is bevoegd gezag voor de rechtsorde; - Sectorale bevoegdheden zijn beschreven in de diverse bestuurlijke netwerkkaarten.

²⁸ Op basis van criteria vastgelegd in regionale multidisciplinaire planvorming.

	Leiding en coördinatie functionarissen: • De Operationeel Leider is door het bestuur van de veiligheidsregio aangewezen om de inrichting en coördinatie van de crisisorganisatie en de daarbij behorende aanpak met relevante maatregelen en voorzieningen te treffen. Met deze aanwijzing is de OL verantwoordelijk voor de inrichting en opschaling van de crisisorganisatie en het aanspreekpunt voor crisis- en ketenpartners. Daarbij legt de OL verantwoording af aan het bevoegd gezag; • De Leider CoPI coördineert het overleg in het Commando Plaats Incident en draagt zorg voor een gezamenlijke focus in de operationele aanpak van de crisis. De Leider CoPI legt verantwoording af aan de OL. • De Calamiteitencoördinator (CaCo) is verantwoordelijk voor de coördinatie op het proces Melding en Alarmering op de meldkamer en het leiding geven aan de uitvoering van het proces opschaling en inrichting van de crisisorganisatie. De CaCo legt tijdens de crisis verantwoording af aan de OL.
Werkwijze	• Om te komen tot een eenduidige en duidelijke verdeling van taken tussen de crisisteams en crisispartners is het hebben van een passende Commanders Intent (CI) cruciaal. Het beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van elk crisisteam en maakt ook duidelijk waar de crisisorganisatie wel of niet over gaat. De verantwoordelijkheid voor het opstellen van een Commanders Intent (CI) ligt bij de leidinggevende van het crisisteam; • Het hebben en verder formuleren van strategische uitgangspunten gaat helpen bij het overbruggen van dilemma's en het behouden van consistentie van de crisisaanpak. In hoofdstuk 2.2 zijn al een aantal basisuitgangspunten beschreven en vastgesteld. Het is aan het hoogst actieve crisisteam van de crisisorganisatie om deze uitgangspunten passend te laten zijn aan de crisissituatie; • Met het toepassen van scenario denken²⁹ door de crisisteams kunnen mogelijke omstandigheden worden geïdentificeerd. Met dit inzicht kunnen (tijdig) passende maatregelen getroffen worden, zodat bepaalde onwenselijke ontwikkelingen worden voorkomen of beperkt in hun omvang.

5.4 Multidisciplinair informatiemanagement

Voor de aanpak van een crisissituatie is het cruciaal dat alle betrokken functionarissen van alle niveaus beschikken over relevante informatie. Het multidisciplinair informatiemanagement zorgt voor het bij elkaar brengen van de verschillende informatiestromen ter ondersteuning van de beeld-, oordeels- en besluitvorming. In het informatiemanagementproces wordt een onderscheid gemaakt tussen de acute en sluimerende fase.

Doel	• Het ter beschikking stellen van de juiste operationele, tactische en strategische informatie; • Het tijdig aanbieden in de juiste vorm, aan de juiste personen, crisisteams en netwerken ten behoeve van de beeld-, oordeels- en besluitvorming; • Monitoring van een niet-acute of dreigende crisis of evenement.
Verantwoordelijke partij	• CaCo • Informatiemanager CoPI/OT/BT (waaronder informatiecoördinatoren en geografische informatied medewerkers) (<i>multi</i>); • Hoofden Informatiemanagement (HIN) van de stafsecties (<i>mono</i>).
Taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en prestatie-eisen	<u>Acute crisis</u> • De CaCo op de meldkamer verzorgt na de grootschalige alarmering een zo volledig mogelijke beschrijving van het incident aan de onderdelen van de hoofdstructuur, functionarissen en andere eenheden. Dit gebeurt binnen 5 minuten³⁰; • De informatiemanagers CoPI/OT/BT zijn verantwoordelijk voor het opstellen en onderhouden van een actueel, gedeeld en geverifieerd situatiebeeld. Daarbij stemmen zij af met andere partijen over de informatiebehoefte (het halen en brengen hiervan). Hierbij worden zij ondersteund door informatiecoördinatoren en geografische informatied medewerkers voor een tekstueel en geografisch informatiebeeld, die samen het actuele totaalbeeld van de situatie vormen.

²⁹ Scenario denken en de synoniemen hiervoor zijn gedachtenexperimenten waarmee een individu of groep de situatie beter begrijpen door deze grondig te verkennen. Dit leidt tot de verkenning van toekomstbeelden en mogelijke ontwikkelrichtingen in diverse scenario's uitwerkingen. De ontwikkelde scenario's bieden een basis voor het identificeren van responsies op de dreiging. [Trainen in scenariodenken binnen veiligheidsregio's: Een eerste inventarisatie](#) (NIPV, 2023) en [Scenariodenken in crisisbeheersing](#) (NIPV, 2025)

³⁰ Volgens artikel 2.2.4 Besluit Veiligheidsregio's

	- De Hoofden Informatiemanagement (HIN) van de stafsecties zijn verantwoordelijk voor het actuele beeld van hun eigen kolom. Zij zorgen ervoor dat de multidisciplinaire relevante informatie uit het monodisciplinaire beeld bij de bij de informatiemanager komt ten behoeve van het actuele totaalbeeld. Ook kan hiervoor een kort 'HIN-overleg' worden geïnitieerd door de stafsectie IM om gezamenlijk dit actuele totaalbeeld te verrijken. - Het VIK kan tijdens een acute crisis desgevraagd de informatiemanagers bijstaan in het monitoren van het veiligheidsbeeld van de regio. <u>Niet-acute of dreigende crisis:</u> - De CaCo heeft op de meldkamer als informatiemanager de verantwoordelijkheid voor het actuele veiligheidsbeeld en het signaleren van afwijkingen en risico's en deze te delen met het VIK. Voor crisis- en ketenpartners is de CaCo het eerste aanspreekpunt. - Het VIK is verantwoordelijk voor de monitoring van niet-acute of dreigende crises, bewaakt het veiligheidsbeeld en is voor de CaCo een sparringpartner.
Werkwijze	Het proces Multidisciplinair Informatiemanagement is ondersteunend aan het proces Leiding en Coördinatie en vervult daarmee een cruciale rol in de aanpak van een (dreigend) incident en crisis. Door het ontsluiten van informatie van crisisteams, crisis- en ketenpartners in een eenduidig systeem (landelijk crisismanagementsysteem), ontstaat er een efficiënte informatiedeling (netcentrische werkwijze).

5.5 Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is de vorm van communicatie die invulling geeft aan de informatiebehoefte bij getroffen, betrokken, inwoners en media die ontstaat bij een incident of crisis. Het vormt daarmee een integraal proces door alle crisisteams heen en gedurende het gehele incident of crisis. Het proces Crisiscommunicatie wordt uitgevoerd door de taakorganisatie Bevolkingszorg (gemeenten). De organisatie en kaders waarbinnen en waaruit de communicatie tijdens een incident of crisis plaatsvindt, staan beschreven in het Deelplan Bevolkingszorg.

Doel	- Het verminderen van de gevolgen van het incident of de crisis; - Het verminderen van de maatschappelijke onrust; - Het versterken van de zelfredzaamheid; - Het vertrouwen opbouwen en behouden.
Verantwoordelijke partij	- Communicatieadviseur CoPI³¹ - Communicatieadviseur OT - Stafsectie Crisiscommunicatie - Communicatieadviseur BT - Operationeel Leider - Burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio
Taken, bevoegdheden verantwoordelijkheden en prestatie-eisen	- De Communicatieadviseur CoPI neemt deel aan het CoPI als expert en adviseert de Leider CoPI over de communicatiestrategie en de communicatieboodschap aan de media; - De Communicatieadviseur OT neemt deel aan het OT als expert en adviseert de OL en het OT over de communicatiestrategie. - De Communicatieadviseur BT neemt deel aan het BT en adviseert de burgemeester en voorzitter veiligheidsregio; - De Stafsectie Crisiscommunicatie (SCC) draagt onder leiding van het Hoofd SCC zorg voor de uitvoering van de communicatiestrategie zoals vastgesteld in het CoPI of OT. - De Leider CoPI dan wel de Operationeel Leider is aangewezen om de inrichting en coördinatie van de crisisorganisatie en de daarbij behorende aanpak met relevante maatregelen en voorzieningen te treffen, waaronder de communicatiestrategie. De Leider CoPI, OL of burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio (afhankelijk van de opschaling) geeft dan ook goedkeuring aan de communicatiestrategie en de integratie daarvan door de gehele crisisorganisatie.

³¹ De communicatieadviseur CoPI (woordvoerder/persvoorlichter) wordt gealarmeerd vanaf middel-incident en neemt bij opschaling plaats in het CoPI. Daarmee wordt de communicatieadviseur CoPI onderdeel van de gemeentelijke taakorganisatie crisiscommunicatie onder aansturing van het hoofd SCC.

Werkwijze	De doelen van crisiscommunicatie kunnen bereikt worden door gebruik te maken van de volgende strategieën: • <i>Informatievoorziening</i>: feitelijk over de situatie, het verloop van het incident, de genomen maatregelen, de te treffen maatregelen, openbaarmaking, verklaring en toelichting van beleid (van de burgemeester) over de bestrijding van de crisis; • <i>Schadebeperking</i>: waarschuwen voor dreigende situaties en het voorkomen van materiele, milieu- en/ of gezondheidsschade of de gevolgen hiervan beperken door het communiceren van gedrags- en handelingsadviezen/-instructies aan inwoners en het verstrekken van communicatieadviezen aan crisisteams. • <i>Betekenisgeving</i>: duiding, dat wil zeggen duidelijk maken wat het incident/crisis betekent voor de samenleving. Dit is expliciet een taak van de verantwoordelijke burgemeester; de burgemeester als boegbeeld en burgervader/ -moeder. Crisispartners communiceren vanuit een eigen verantwoordelijkheid, ook bij opschaling. Om onrust te beperken en vertrouwen te behouden, is eenduidige en samenhangende communicatie van groot belang. Dit ongeacht welke crisispartner het bericht verzendt. Het is in alle gevallen belangrijk de timing en de inhoud van de berichten met en op elkaar af te stemmen.
-----------	--

6 Bijlage

Bijlage 1 Overzicht crisisprocessen kolommen

Hieronder volgt een overzicht van de processen van de algemene keten, Openbaar Ministerie en Defensie met (wettelijke) taken in het crisismanagement. Naast de algemene keten, wordt er veel samengewerkt met crisispartners uit de functionele keten. De verdere uitwerking van de crisisprocessen van de algemene keten zijn opgenomen in de afzonderlijke deelplannen.

Brandweezorg	• Bron- en emissiebestrijding - Brandbestrijding - Hulpverlening - Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) - Waterongevallenbestrijding • Grootschalige redding: - Specialistische technische hulpverlening (STH) - Urban Search and Rescue (USAR) • Grootschalige ontsmetting - Ontsmetten van mens (hulpverleners en slachtoffers) en dier - Ontsmetten van infrastructuur³² • Waarschuwen en informeren bevolking • Informatie • (Bestuurlijke) Ondersteuning en advisering
Geneeskundige zorg	• Opgeschaalde acute gezondheidszorg - Geneeskundige hulpverlening - Grootschalige geneeskundige bijstand - Gewondenspreiding • Publieke gezondheidszorg - Medische milieukunde - Infectieziektebestrijding - Gezondheidsonderzoek na rampen - Psychosociale hulpverlening • Informatie • (Bestuurlijke) Ondersteuning en advisering
Politiezorg	• Ordehandhaving - Mobiliteit - Bewaken en Beveiligen - Ordehandhaving • Strafrechtelijke handhaving rechtsorde - Tactische opsporing - Technisch/forensische opsporing - Intelligence - Interventie • Hulpverlening - Noodhulp • Informatie • (Bestuurlijke) Ondersteuning en advisering
Bevolkingszorg	• Publieke zorg - Opvang, verzorging, verplaatsing - Taken Bevolkingszorg en gemeenten bij vormen van schaarste • Omgevingszorg - Bouw-, milieu-, ruimtebeheer • Crisiscommunicatie - Analyse, advies en aanpak - Uitvoering van pers- en publieksvoorlichting • (Coördinatie op) Preparatie nafase - Voorbereiden thema's nafase (o.a. collectieve rouwverwerking, schadeafhandeling en communicatie) - Organiseren overdracht • Informatie - Informeren verwanten - Coördineren registreren slachtoffers en schade(ongevallen) - Informatie uitwisselen (intern en extern) • Ondersteuning - Ondersteuning AC-Bz/ sectie Bevolkingszorg/ Bestuurlijke ondersteuning en advisering
Openbaar Ministerie	• Handhaving rechtsorde

³² Deze taak kan samen worden uitgevoerd met de CBRN-eenheid van Defensie (Chemisch, Biologisch, Radioactief en Nucleair)

	- Strafrechtelijk onderzoek; - Strafrechtelijke vervolging; - Bewaken en beveiligen van specifieke objecten, diensten en personen.
Defensie	• Ondersteuning van civiele autoriteiten bij rampen en crises - Chemisch, Biologisch, Radioactief en Nucleair responscapaciteit - Explosieve Opruimingsdienst Defensie (EOD) - Op verzoek leveren van bijstand aan reguliere hulpdiensten: <i>Continu participatie binnen de crisisstructuur via de (Regionaal Militair Operationeel Adviseur (RMOA) in preparatie en responsfase. Bestuurlijke aansluiting via de Regionaal Militair Bestuurlijk Adviseur (RMBA) of Regionaal Militair Commandant (RMC)</i> - Inzet via Militaire Bijstand (MB)³³ of Militaire Steunverlening in het Openbaar Belang (MSOB)³⁴ op incidentele basis.

³³ Artikel 14.4.1. zoals bedoeld in de Nationale Catalogus Nationale Operaties

³⁴ Artikel 14.4.4 zoals bedoeld in de Nationale Catalogus Nationale Operaties

Bijlage 2 Samenstelling en tijden crisisteams

Samenstelling crisisteams conform Wet en Besluit Veiligheidsregio's.

Volgens het Besluit veiligheidsregio's (artikel 2.1.1) bestaat de hoofdstructuur uit de volgende onderdelen:

- Meldkamer;
- Eén of meerdere Commando's Plaats Incident (CoPI);
- Operationeel Team (OT);
- (gemeentelijk of regionaal) Beleidsteam (BT).

Hieronder volgt de beschrijving van de samenstelling van de crisisteams van de Veiligheidsregio Kennemerland, daarbij rekening houdend met de eisen die worden gesteld in de Wet veiligheidsregio's (artikel 39) en het Besluit veiligheidsregio's (artikelen 2.1.2 t/m 2.1.5):

Commando Plaats Incident (CoPI)

- Leider CoPI;
- Informatiemanager CoPI;
- Hoofdofficier van Dienst Brandweer;
- Officier van Dienst Geneeskundig;
- Officier van Dienst Politie en/of Koninklijke Marechaussee (Kmar), afhankelijk van incident;
- Officier van Dienst Bevolkingszorg;
- Communicatieadviseur CoPI/ Voorlichter van Dienst.

De veiligheidsregio heeft hieraan toegevoegd:

- Geo-informatiemedewerker (GIM);
- Functionarissen van wie de aanwezigheid in verband met de omstandigheden van belang is, zoals de (Gezondheidskundig) Adviseur Gevaarlijke Stoffen ((G)AGS) en liaisons van betrokken partners.

Operationeel Team (OT)

- Operationeel Leider;
- Informatiemanager OT;
- Algemeen Commandant Brandweertzorg;
- Algemeen Commandant Geneeskundige zorg;
- Algemeen Commandant Politiezorg en/of Kmar, afhankelijk van incident;
- Algemeen Commandant Bevolkingszorg;
- Communicatieadviseur OT.

De Algemeen Commandanten en adviseurs worden ondersteund door hun eigen stafsecties en actiecentra. Een stafsectie bestaat uit één of meerdere medewerkers. De stafsectie Informatiemanagement bestaat uit een informatievoordinator (IC) en een geografisch-informatiemedewerker (GIM). Actiecentra geven uitvoering aan de monodisciplinaire processen zoals beschreven in de afzonderlijke deelplannen.

Veiligheidsregio Kennemerland heeft hieraan toegevoegd:

- Ondersteuning OT
 - Ondersteuner ICT;
 - Ondersteuning RCC;
- Functionarissen van wie de aanwezigheid in verband met de omstandigheden van belang is, zoals de Regionaal Militair Operationeel Adviseur (RMOA), leidinggevend binnen andere sectoren en/of liaisons van betrokken partners.

Beleidsteam (BT)

- Burgemeester direct betrokken gemeente (GRIP 3) of voorzitter veiligheidsregio en betrokken burgemeesters gemeente(n) (GRIP 4). Voorzitter veiligheidsregio wanneer een incident of crisis zich uitstrekt over meer dan één veiligheidsregio en het IRBT operationeel wordt (GRIP 5);
- Directeur Publieke Gezondheid;
- Commandant van Dienst Brandweer;
- Eenheidsleiding Politie en/of Commandant Koninklijke Marechaussee;
- Strategisch adviseur Bevolkingszorg.

De Veiligheidsregio Kennemerland heeft hieraan toegevoegd:

- Communicatieadviseur BT;
- Hoofdofficier van Justitie (HOvJ);
- Bestuursadviseur BT;
- Informatiemanager BT;
- Verslaglegger BT.

Functionarissen van wie de aanwezigheid in verband met de omstandigheden van belang is of op verzoek van de voorzitter BT/ veiligheidsregio, zoals:

- Liaisons externe/vitale partners;
- Liaison Defensie (Regionaal Militair Commandant of namens hem een Regionaal Militair Beleidsadviseur);
- Liaison Nationaal Crisiscentrum (NCC) t.b.v. de afstemming met het Rijk;
- Voorzitter betrokken Hoogheemraadschap.

Tijden waarbinnen de uitvoering van taken moet starten

Het Besluit veiligheidsregio's (artikel 2.3.2) schrijft tijden voor waarbinnen de onderdelen of functionarissen met de uitvoering van hun taken starten. Deze tijden zijn van toepassing bij een acuut incident/ crisis.

Crisisteam	Tijd	Betekenis operationeel
Meldkamer		
Caco	0 minuten	Zijn 24/7 aanwezig op de meldkamer en in staat om hun taken uit te voeren (waaronder alarmering).
CoPI		
CoPI-leden ³⁵	30 minuten	In staat om gecoördineerd leiding te geven
OT		
OL, Algemeen Commandanten, Informatiemanager OT, Communicatieadviseur OT en ondersteuning ICT.	45 minuten	In staat om hun voorbereidende, uitvoerende en operationele ondersteunende taken uit te voeren
Stafsectie informatiemanagement	40 minuten	In staat om hun voorbereidende, uitvoerende en operationele ondersteunende taken uit te voeren
Overige stafsectiemedewerkers	60 minuten ³⁶	In staat om hun voorbereidende, uitvoerende en operationele ondersteunende taken uit te voeren
BT		
BT-leden	60 minuten	In staat om in een voorbereide crisisruimte leiding te geven op basis van het inmiddels vanuit OT gestelde totaalbeeld.

Locaties

De Veiligheidsregio Kennemerland beschikt over twee Regionale Crisiscentra (RCC): het RCC Haarlem (Zijlweg 200 in Haarlem) en het RCC Schiphol (Koningin Maxima Kazerne, Sloterweg 400 in Badhoevedorp). Vanuit een RCC wordt een incident/ crisis gecoördineerd en het bestaat uit speciaal ingerichte ruimtes en faciliteiten die op ieder moment van de dag gebruikt kunnen worden voor de uitvoering van crisistaken. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid om digitaal bijeen te komen in het digitale RCC via een videoverbinding.

³⁵ De OvD Bevolkingszorg heeft een opkomsttijd van 60 minuten omdat deze niet beschikt over een voorrangsvoertuig.

³⁶ Dit is de maximale opkomsttijd, kolommen kunnen in hun deelplannen kortere opkomsttijden hebben beschreven.

Crisisteam	Locatie/ adres
Meldkamer	
Meldkamer Noord-Holland	Haarlem
CoPI	
CoPI-leden	Nabij incident
OT	
OT-leden	Fysiek: RCC Haarlem of RCC Schiphol Digitaal via videoverbinding
Stafsecties	
BT	
BT-leden	Fysiek: RCC Haarlem of RCC Schiphol Digitaal via videoverbinding

Coördinatiepunten

In het kader van de weerbare samenleving zijn brandweerkazernes aangewezen als coördinatiepunt (artikel 35a, lid 1, Wet veiligheidsregio's) in een landelijk dekkend netwerk van (lokale) noodsteunpunten (artikel 2.1.3. Besluit veiligheidsregio's). Daarmee vormen de coördinatiepunten een schakel in de hoofdstructuur van de veiligheidsregio en geven uitvoering aan de (vitaal verklaarde) crisismanagementprocessen.

Een coördinatiepunt is onderdeel van de regionale crisisorganisatie en heeft als doel dat het lokale noodsteunpunt zijn werk kan doen. De taken van het coördinatiepunt zijn dan ook gezien vanuit de vitaal verklaarde crisismanagementprocessen:

- Informatieknooppunt met meldkamer zodat de reguliere noodhulp doorgang kan vinden (Melding & Alarmering);
- Coördineren van noodsteunpunten en afstemming met de reguliere crisis- en hulpverleningsorganisaties (Leiding & Coördinatie en Informatiemanagement);
- Informatiedeling met noodsteunpunten (Crisiscommunicatie).

Bijlage 3 Afkortingen

Afkorting	Betekenis
AC	Algemeen Commandant
AGS	Adviseur gevaarlijke stoffen
AO	Afstemmingsoverleg bij evenementen
AOV	Adviseur/Ambtenaar Openbare orde en Veiligheid
Bpvr	Besluit personeel veiligheidsregio's
BT	Beleidsteam
Bvr	Besluit veiligheidsregio's
BZ	Bevolkingszorg
CaCo	Calamiteitencoördinator
CAT	Crisisadviesteam
CBRN	Chemisch, Biologisch, Radioactief en Nucleair
CI	Commanders Intent
CoPI	Commando Plaats Incident
CvD	Commandant van Dienst
DPG	Directeur Publieke gezondheid
EODD	Explosieve Opruimingsdienst Defensie
GAGS	Geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen
GGB	Grootschalige geneeskundige bijstand
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GIM	Geografische informatiemedewerker
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
GZ	Geneeskundige zorg
HIN	Hoofd Informatie
HON	Hoofd Ondersteuning
HOvJ	Hoofdofficier van Justitie
IAO	Interdepartementaal Afstemmingsoverleg
IBGS	Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen
IBP	Incidentbestrijdingsplan
IC	Informatiecoördinator
ICCB	Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing
IM	Informatiemanager
IRBT	Interregionaal Beleidsteam

KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (opvolger van het LOCC)
Kmar	Koninklijke Marechaussee
LCMS	Landelijk Crisismanagementsysteem
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum
MB	Militaire Bijstand
MCCb	Ministeriele Commissie Crisisbeheersing
MKNH	Meldkamer Noord-Holland
MKO	Motorkapoverleg
MSOB	Militaire Steunverlening in het Openbaar Belang
NCC	Nationaal Crisiscentrum
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NW3	Noordwest 3 (samenwerkingsverband tussen de Veiligheidsregio's Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland)
NW4	Noordwest4 (samenwerkingsverband tussen de Veiligheidsregio's Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland, Amsterdam-Amstelland en Kennemerland)
OL	Operationeel Leider
OM	Openbaar Ministerie
OT	Operationeel Team
OvD	Officier van Dienst
RCC	Regionaal Crisiscentrum
RCP	Regionaal Crisisplan
RMBA	Regionaal Militair Beleidsadviseur
RMC	Regionaal Militair Commandant
RMOA	Regionaal Militair Operationeel Adviseur
SCC	Sectie Crisiscommunicatie
SGBO	Staf Grootschalige en Bijzonder Optreden
STH	Specialisme technische hulpverlening
USAR	Urban Search and Rescue
VBA	Veiligheidsbeeldanalyse
VIK	Het veiligheidsinformatieknooppunt
Vr	Veiligheidsregio
VRK	Veiligheidsregio Kennemerland
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
WAS	Waarschuings- en Alarmeringsstelsel
Wvr	Wet veiligheidsregio's

Bijlage 4 Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Algemene keten	In de algemene keten functioneren alle overheidsorganisaties rond openbare orde en openbare veiligheid. De burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio voeren hier het opperbevel en op Rijksniveau valt deze keten onder de minister van Justitie en Veiligheid.
Functionele keten	Een functionele keten bestrijkt één specifiek terrein, zoals elektriciteit, gezondheidszorg, waterbeheer en lucht- en scheepvaart. De functionele ketens worden in het algemeen aangestuurd door het direct betrokken ministerie op nationaal niveau. Bij een crisis in een functionele keten vindt de besluitvorming binnen de functionele keten plaats.
Bestuurlijke leiding	Bestuurlijke leiding kan plaatsvinden op lokaal, regionaal, bovenregionaal, nationaal en internationaal niveau: • De burgemeester heeft de bestuurlijke leiding binnen zijn gemeente op het beleidsterrein openbare orde en veiligheid; • De Voorzitter veiligheidsregio heeft de bestuurlijke leiding binnen de gemeenten gelegen in de veiligheidsregio op het beleidsterrein openbare orde en veiligheid zodra hij/zij daartoe een RBT bijeenroept; • Gezagsdragers binnen de functionele keten hebben de (gedeconcentreerde) bestuurlijke leiding op hun eigen beleidsterrein. Te denken valt aan de hoofdofficier van justitie, dijkgraaf en zogenoemde rijksheren; • De algemene keten kan onder centraal gezag belast zijn met de uitvoering, bijvoorbeeld de bestrijding van bepaalde infectieziekten, onder het gezag van de minister van VWS; • De commissaris van de Koning c.q. minister kunnen algemene of bijzondere aanwijzingen geven aan de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio. De aanwijzingsbevoegdheden zijn gebaseerd op proportionaliteit en subsidiariteit. Voor bepaalde aanwijzingen gelden specifieke vormvereisten (Koninklijk Besluit).
Bestuurlijke coördinatie	Afstemming binnen of tussen de algemene en/of functionele keten, zonder daarbij te treden in elkaars, functionele, juridische en geografische bevoegdheden. Het BT kent elementen van bestuurlijk leiden (gezag op bepaalde beleidsterrein) en bestuurlijke coördinatie.
Algemene operationele leiding	Algemene operationele leiding doorbreekt normale verhoudingen tussen de burgemeester c.q. voorzitter veiligheidsregio en operationele diensten. Het is geen zelfstandige bevoegdheid: de algemene operationele leiding door een daartoe aan te wijzen OL onder verantwoordelijkheid van de direct betrokken burgemeester(s) of voorzitter veiligheidsregio en binnen door het gezag gestelde grenzen. De burgemeester kan een OL aanwijzen, de voorzitter moet een OL aanwijzen.
Operationele leiding	De hoogst leidinggevende binnen een operationele discipline: een daartoe door het bevoegd gezag aan te stellen AC. AC's van een operationele dienst hebben en houden hun eigen bevoegd- en verantwoordelijkheden, ook als deze bij een opschaling werkzaam zijn onder leiding van de algemene operationele leiding.
Operationele coördinatie	Meerhoofdige operationele leiding waarbij betrokken operationele leidinggevers niet in elkaars functionele, juridische en geografische bevoegdheden treden. Een vorm van de operationele coördinatie is het samen komen van de (H)OvD's binnen een motorkapoverleg op een gelijkwaardig niveau.
Proportionaliteitsbeginsel	Ook wel het evenredigheidsbeginsel genoemd, houdt in dat een bestuursorgaan zijn bevoegdheden evenwichtig moet toepassen in verhouding tot het doel dat hij wil bereiken. Dit betekent dat de maatregelen die een bestuursorgaan neemt niet verder mogen gaan dan noodzakelijk is om het doel te bereiken
Subsidiariteitsbeginsel	Het subsidiariteitsbeginsel houdt in dat beslissingen bij voorkeur op het laagst mogelijke niveau worden genomen, zo dicht mogelijk bij de burger of de betrokkenen. Alleen als een lagere overheid of instantie een taak of probleem niet effectief kan aanpakken, mag een hoger niveau ingrijpen.